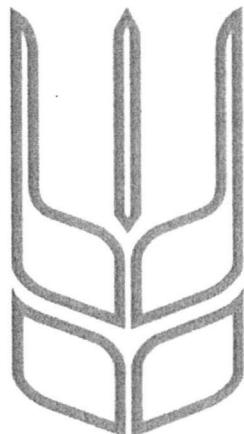

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ

За рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

Разом зі звітом незалежних аудиторів

2019

**ДЕРЖАВНА
ПРОДОВОЛЬЧО-ЗЕРНОВА
КОРПОРАЦІЯ УКРАЇНИ**

ЗМІСТ

ЗАЯВА ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ КЕРІВНИЦТВА ЗА ПІДГОТОВКУ І ЗАТВЕРДЖЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ.....	3
ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНИХ АУДИТОРІВ	4
ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД).....	12
ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ	13
ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН	14
ЗВІТ ПРО ЗМІНИ У ВЛАСНОМУ КАПІТАЛІ	16
ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ.....	17
1. Інформація про компанію.....	17
2. Основа та валюта фінансової звітності	17
3. Суттєві облікові судження, оцінки та припущення	18
4. Дохід від реалізації	19
5. Інші доходи та витрати	20
6. Фінансові доходи та витрати	20
7. Податок на прибуток	20
8. Основні засоби та нематеріальні активи	22
9. Запаси	24
10. Біологічні активи	24
11. Торгівельна та інша дебіторська заборгованість	24
12. Гроші, їх еквіваленти та фінансові інвестиції.....	27
13. Кредити банків.....	27
14. Поточні забезпечення	28
15. Майбутні та умовні зобов'язання	29
16. Фінансові інструменти та фінансові ризики	32
17. Операції з пов'язаними особами	35
18. Події після дати балансу	35
19. Облікова політика	36
20. Додаткова інформація	46

ЗАЯВА ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ КЕРІВНИЦТВА ЗА ПІДГОТОВКУ І ЗАТВЕРДЖЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Нижченаведена заява, яка повинна розглядатися спільно зі звітом незалежних аудиторів, що міститься в представленому на сторінках 4-11 Звіті незалежних аудиторів, зроблена з метою розмежування відповідальності керівництва і вказаних незалежних аудиторів, відносно фінансової звітності Акціонерного товариства «Державна продовольчо-зернова корпорація України» (далі - Товариство).

Керівництво Товариства відповідає за підготовку фінансової звітності, що достовірно відображає у всіх суттєвих аспектах фінансовий стан Товариства станом на 31 грудня 2019 року, а також сукупний дохід за рік, що закінчився на цю дату, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі - МСФЗ), за винятком описаних у звіті невідповідностей МСФЗ.

При підготовці фінансової звітності керівництво Товариства несе відповідальність за:

- Вибір належних принципів бухгалтерського обліку і їх послідовне застосування;
- Застосування обґрунтованих оцінок і допущень;
- Дотримання відповідних МСФЗ і розкриття всіх суттєвих відхилень в примітках до фінансової звітності;
- Підготовку фінансової звітності, виходячи з допущення, що Товариство продовжуватиме свою діяльність в найближчому майбутньому, за винятком випадків, коли таке допущення неправомірне.

Керівництво Товариства також несе відповідальність за:

- Розробку, впровадження і забезпечення функціонування ефективної і надійної системи внутрішнього контролю в Товаристві;
- Підтримку системи бухгалтерського обліку, що дозволяє у будь-який момент підготувати з достатнім ступенем точності інформацію про фінансове положення Товариства і забезпечити відповідність фінансової звітності вимогам МСФЗ;
- Вживання заходів в межах своєї компетенції для забезпечення збереження активів Товариства;
- Запобігання і виявлення фактів шахрайства і інших зловживань.

Фінансова звітність Товариства за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року, була затверджена до випуску

В.М. Коваленко

І.М. Чорна

вул. Філізкультури, 28
Київ, 03150
Україна

Т: + 380 (44) 284 18 65
Ф: + 380 (44) 284 18 66

info@bakertilly.ua
www.bakertilly.ua

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

Акціонерам Публічного акціонерного товариства «Державна продовольчо-зернова корпорація України»

Звіт щодо аудиту фінансової звітності

Думка із застереженням

Ми провели аудит фінансової звітності Публічного акціонерного товариства «Державна продовольчо-зернова корпорація України» (далі – «Товариство»), що складається зі:

- звіту про фінансовий стан станом на 31 грудня 2019 р.;
- звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід), звіту про зміни у власному капіталі та звіту про рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою; та
- приміток до фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, за винятком можливого впливу питань, описаних в параграфах 1-2, та впливу питань, описаних в параграфах 3-6 розділу «Основа для думки із застереженням» нашого звіту, фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Товариства на 31 грудня 2019 р., та його фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності («МСФЗ») та відповідає вимогам Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо складання фінансової звітності.

Основа для думки із застереженням

1. При спостереженні за вибірковою інвентаризацією запасів на семи філіях Товариства у грудні 2019 року, було виявлено ряд суттєвих розбіжностей між даними бухгалтерського обліку та фактичними залишками запасів. Товариство не змогло адекватно розслідувати причини таких інвентаризаційних різниць, включаючи здійснення перевірки фактичної наявності запасів в інших місцях їх зберігання. На дату цього звіту були відкриті кримінальні провадження стосовно можливих зловживань колишніх співробітників Товариства. За відсутності результатів завершеного розслідування, ми не мали можливості впевнитися в кількості запасів, утримуваних на 31 грудня 2019, вартість яких відображенна у звіті про фінансовий стан у розмірі 3 487 261 тис. грн. через виконання альтернативних процедур. У зв'язку з цим ми не мали змоги визначити, чи існувала потреба в будь-яких коригуваннях запасів, відображенних в обліку, а також елементів, що формують звіт про сукупний дохід, звіт про зміни у власному капіталі та звіт про рух грошових коштів.
2. У зв'язку з тим, що ми були призначені аудиторами Товариства після 31 грудня 2018 р., ми не спостерігали за інвентаризацією запасів на кінець року. За допомогою альтернативних процедур ми не змогли впевнитися в кількості запасів, утримуваних на 31 грудня 2018 р., які відображені в звіті про фінансовий стан сумі 7 644 444 тис. грн. Ми не змогли впевнитися в кількості цих запасів за допомогою альтернативних процедур. У зв'язку з цим ми не змогли визначити, чи існує потреба в будь-яких коригуваннях запасів, відображенних чи невідображенних в обліку, а також елементів, що входять до складу звіту про прибутки і збитки, звіту про зміни у власному капіталі та звіту про рух грошових коштів за рік, що закінчився 31 грудня 2018 р.

3. Як зазначено у Примітці 19.12 до фінансової звітності, Товариство використовує модель переоцінки для його основних засобів. Остання незалежна оцінка таких основних засобів була проведена станом на 30 вересня 2016 р., яку Товариство відобразило в бухгалтерському обліку на 31 грудня 2016 р. Під час такої оцінки не були враховані всі фактори, які мають вплив на визначення справедливої вартості об'єктів основних засобів. Наша аудиторська думка щодо фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2018 р., була модифікована відповідним чином. На додаток до зазначеного вище, МСБО 16 «Основні засоби» вимагає проведення переоцінки з достатньою регулярністю, так щоб балансова вартість суттєво не відрізнялася від справедливої вартості на кінець звітного періоду. Товариство не здійснило переоцінку основних засобів на 31 грудня 2019 р., тоді як існували фактори, що свідчили про те, що справедлива вартість основних засобів може істотно відрізнятись від їх балансової вартості. Вплив цих відхилень від МСФЗ на балансову вартість основних засобів на 31 грудня 2019 та 31 грудня 2018 рр. в сумі 3 550 962 тис. грн. та 3 624 892 тис. грн., відповідно, а також на резерв переоцінки та відстрочені податкові активи чи зобов'язання станом на 31 грудня 2019 та 31 грудня 2018 рр., а також на амортизаційні відрахування, витрати (доходи) з податку на прибуток та інший сукупний дохід за роки, що закінчилися вказаною датою, не був визначений.
4. У зв'язку з військовим конфліктом на сході України та невизнаним відокремленням Автономної Республіки Крим, Товариство втратило контроль над філіями, які розташовані в окремих районах Донецької області, а також Автономній Республіці Крим. Товариство не відобразило ефект втрати контролю за вказаними філіями щодо збитків від втрати корисності їх активів, які на момент втрати контролю становили 73 970 тис. грн., що не відповідає МСФЗ (МСБО) 36 «Зменшення корисності активів». Балансова вартість таких активів, визнаних в різних статтях цієї фінансової звітності станом на 31 грудня 2019 р., становить 70 408 тис. грн. Наша аудиторська думка щодо фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2018 р., була модифікована відповідним чином.
5. Як зазначено у Примітці 15 до цієї фінансової звітності, Товариство має зобов'язання з певних виплат працівникам під час виходу на пенсію та по досягненню певного віку. Товариство не оцінювало відповідні зобов'язання за пенсійними планами зі встановленими виплатами станом на 31 грудня 2019 та 2018 рр. та відповідний вплив на прибутки та збитки за 2019 та 2018 роки. Це є відхиленням від МСБО 19 «Виплати працівникам». Вплив цього відхилення від МСФЗ на фінансову звітність Товариства не був визначений. Наша аудиторська думка щодо фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2018 р., була модифікована відповідним чином.
6. Згідно з МСБО 2 запаси оцінюються за меншою з двох величин: собівартістю або чистою вартістю реалізації. При наявності індикаторів того, що чиста вартість реалізації запасів є нижчою за їх балансову вартість, Товариство не провело розрахунок чистої вартості реалізації запасів станом 31 грудня 2019 року в сумі 3 487 261 тис. грн. За нашими оцінками, сума чистої вартості реалізації запасів є меншою за їх балансову вартість на 401 249 тис. грн. Як наслідок, запаси станом на 31 грудня 2019 були завищенні, та інші операційні витрати за рік, що закінчився на зазначену дату, були занижені на відповідну суму.

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту («МСА»). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Товариства згідно з Міжнародним Кодексом Етики Професійних Бухгалтерів Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (включаючи Міжнародні стандарти незалежності) («Кодекс РМСЕБ») та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і придатними для використання їх як основи для нашої думки із застереженням.

Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності

Ми звертаємо увагу на Примітку 3 в фінансовій звітності, яка зазначає, що Товариство зазнало чистих збитків в сумі 1 548 018 тис. грн. протягом року, що закінчився 31 грудня 2019 р. та мало негативні грошові потоки від операційної діяльності в сумі 624 838 тис. грн. Як зазначено в Примітці 3, ці події або умови, разом із іншими питаннями, наведеними в Примітці 3, вказують, що існує суттєва невизначеність, що може поставити під значний сумнів здатність Товариства продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Нашу думку не було модифіковано щодо цього питання.

Ключові питання аудиту, що включають найзначніші оцінені ризики суттєвого викривлення, у тому числі оцінені ризики суттєвого викривлення внаслідок шахрайства

Ключові питання аудиту – це питання, що, на наше професійне судження, були значущими під час нашого аудиту фінансової звітності за поточний період. Ці питання розглядались в контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому та враховувались при формуванні думки щодо неї, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань. Додаткового до питань, описаних в розділі «Основа для думки із застереженням», і питання, описаного в розділі «Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності», ми визначили, що нижче описані питання є ключовими питаннями аудиту, які слід відобразити в нашому звіті.

Ключове питання аудиту	Яким чином наш аудит розглядав ключове питання аудиту
Умовні зобов'язання та забезпечення щодо судових справ та позовів	
Дивіться Примітки 14 та 15	
Товариство виступає у якості відповідача у різноманітних судових процесах з податковими органами та іншими сторонами.	Наші процедури включали, окрім іншого, аналіз судових рішень та розгляд суджень управлінського персоналу щодо імовірності вибуття грошових коштів.
Ми зосередили увагу на цьому питанні з огляду на суттєвість відповідних сум та значний ступінь суджень, необхідний для визнання, оцінки та розкриття відповідних умовних зобов'язань та забезпечень.	Ми порівняли інформацію, отриману від юристів та зовнішніх консультантів Товариства з юридичних питань, з позицією управлінського персоналу щодо визнання, оцінки та розкриття інформації для кожного суттєвого забезпечення чи умовного зобов'язання, а також з існуючою практикою щодо податкових спорів.
У результаті застосування облікових оцінок та суджень, Товариство визнає забезпечення щодо судових справ та штрафів у сумі 518 038 тисяч гривень та розкриває в фінансовій звітності умовне зобов'язання щодо податкового законодавства, у сумі 82 905 тисяч гривень, та умовне зобов'язання щодо позову Китайської національної корпорації машинної індустрії та генеральних підрядів («CSEC») за договором про співпрацю у сфері сільського господарства, у сумі 3 276 116 тисяч гривень.	При проведенні вищевказаних процедур ми залучали наших фахівців з оподаткування та юридичних питань.
Товариство розкрило інформацію стосовно умовних зобов'язань та забезпечень щодо судових справ та позовів у Примітках 14 та 15 до фінансової звітності.	Крім того, ми оцінили достатність розкритої інформації щодо умовних зобов'язань та забезпечень щодо судових справ в Примітках 14 та 15 до фінансової звітності, зіставивши її з вимогами МСФЗ (IAS) 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи» до розкриття інформації.
	Прийнятність поточних оцінок управлінського персоналу щодо умовних зобов'язань та забезпечень щодо судових справ станом на 31 грудня 2019 року не є гарантією того, що з настанням майбутніх подій, які за своєю суттю є невизначеними, дані оцінки не зазнають значних змін.
	За результатами проведених процедур ми не виявили будь-яких фактів, які свідчать про необхідність суттєвих додаткових розкриттів або забезпечень за судовими справами та позовами у фінансовій звітності.

Ключове питання аудиту

Основні засоби, передані Товариству в якості внеску до статутного капіталу, 2 622 319 тисяч гривень

Дивіться Примітку 8

Як зазначено в Примітці 8 «Основні засоби та нематеріальні активи» до фінансової звітності, органами прокуратури подано ряд позовів до господарського суду в інтересах Держави в особі Кабінету Міністрів України («КМУ») та Міністерства аграрної політики та продовольства України до виконавчих комітетів та Товариства про скасування рішень про переоформлення права власності/видачу свідоцтва на право власності на об'єкти нерухомості і цілісні майнові комплекси, що обліковуються на балансі філій Товариства. Ці об'єкти основних засобів відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 року № 626 були внесені до статутного капіталу Товариства для виконання його статутної діяльності.

Ми зосередили свою увагу на цій області в якості ключового питання аудиту в зв'язку з суттєвістю таких основних засобів і тим, що наявність у Товариства цих основних засобів впливає на оцінку принципу безперервності діяльності Товариства, що використовувався при складанні фінансової звітності.

Яким чином наш аудит розглядав ключове питання аудиту

З зачлененням наших внутрішніх фахівців з юридичних питань, ми провели аналіз судових справ щодо визнання недійсними та скасування рішень про видачу правовстановлюючих документів на майнові комплекси, визнання недійсними свідоцтва про право власності та визнання права власності держави Україна на майнові комплекси.

Ми ознайомилися з письмовою кореспонденцією між Товариством та Міністерством Аграрної політики та продовольства України, як органу управління Товариства, Міністерством юстиції, Міністерством фінансів, а також Кабінетом Міністрів України, як засновника Товариства, з проханням роз'яснити наслідки щодо судових рішень та правовий статус майна, переданого до статутного капіталу Товариства.

Ми виконали правову оцінку пояснень Товариства щодо наслідків судових рішень та позовів на його діяльність.

Також, ми ознайомилися з достатністю розкриттів інформації про це питання у примітках до фінансової звітності.

Наше тестування не виявило суттєвої невідповідності.

Інша інформація

Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація складається зі звіту про управління (але не є фінансовою звітністю та нашим звітом аудитора щодо неї), який ми отримали до дати цього звіту аудитора, і річної інформації емітента цінних паперів за 2019 рік, яку ми очікуємо отримати після цієї дати.

Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію та ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

У зв'язку з нашим аудитом фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією зазначеною вище, та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією та фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація виглядає такою, що містить суттєве викривлення. Якщо на основі проведеної нами роботи стосовно іншої інформації, отриманої до дати звіту аудитора, ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт. Ми дійшли до висновку, що інформація, наведена в звіті з управління в частині фінансової інформації, є суттєво викривленою з тих саме питань, про які йде мова в параграфах 3-6 розділу «Основа для думки із застереженням» нашого звіту. Також, ми не змогли отримати прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі стосовно питання, наведеного в параграфах 1-2 розділу «Основа для думки із застереженням» нашого звіту. Отже, ми не змогли визначити, чи ця інформація є суттєво викривленою у зв'язку з такими питаннями.

Коли ми ознайомимося з річною інформацією емітента цінних паперів за 2019 рік, якщо ми дійдемо висновку, що вона містить суттєве викривлення, нам потрібно буде повідомити інформацію про це питання тим, кого наділено найвищими повноваженнями.

Додаткова інформація

Управлінський персонал несе відповіальність за додаткову інформацію. Додатковою інформацією є додаткові форми до фінансової звітності, зазначені у змісті на сторінках 46-49 (надалі – «Додаткові форми»), які наводяться для цілей представлення фінансового стану, результатів діяльності та руху грошових коштів Товариства у валюті подання долар США. Наш аудит було проведено з метою висловлення думки стосовно фінансової звітності у цілому. Стосовно додаткових форм були застосовані аудиторські процедури, які використовуються під час аудиту фінансової звітності, а також певні додаткові процедури, включно із порівнянням та узгодженням таких форм безпосередньо із відповідними обліковими реєстрами та самою фінансовою звітністю, а також інші додаткові процедури у відповідності до Міжнародних стандартів аудиту. На нашу думку, за винятком можливого впливу питань, описаних в параграфах 1-2, а також впливу питань, описаних в параграфах 3-6 розділу «Основа для думки із застереженням» нашого звіту, такі форми відображені достовірно, в усіх суттєвих аспектах, у відповідності до фінансової звітності у цілому.

Відповіальність управлінського персоналу та тих, кого наділено найвищими повноваженнями, за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповіальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ і вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо складання фінансової звітності та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповіальність за оцінку здатності Товариства продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовано, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, окрім випадків, коли управлінський персонал або планує ліквідувати Товариство чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповіальність за нагляд за процесом фінансового звітування Товариства.

Відповіальність аудитора за аудит фінансової звітності

Нашиими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність в цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, коли воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в суккупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Крім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю;

- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, доходимо висновку, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, що може поставили під значний сумнів здатність Товариства продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в нашому звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім майбутні події або умови можуть примусити Товариство припинити свою діяльність на безперервній основі;
- оцінюємо загальне подання, структуру та зміст фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного подання.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, разом з іншими питаннями інформацію про запланований обсяг та час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовно, щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась тим, кого наділено найвищими повноваженнями, ми визначили ті, що були найбільш значущими під час аудиту фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання в нашому звіті аудитора, крім випадків, якщо законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого питання, або коли за вкрай виняткових обставин ми визначаємо, що таке питання не слід висвітлювати в нашому звіті, оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його корисність для інтересів громадськості.

Звіт щодо вимог інших законодавчих і нормативних актів

Інша інформація, яка вимагається статтею 14 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність»

У відповідності до вимог статті 14 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» ми наводимо в нашому звіті незалежного аудитора наступну інформацію, яка вимагається на додаток до вимог Міжнародних стандартів аудиту:

Призначення і тривалість аудиторського завдання

Нас було призначено аудитором Товариства Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України 20 грудня 2019 р. для виконання обов'язкового аудиту фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2019 р. Загальна тривалість виконання нами аудиторського завдання з обов'язкового аудиту фінансової звітності Товариства без перерв з урахуванням продовження повноважень, які мали місце, та повторних призначень складає 3 роки; з моменту визнання Товариства підприємством, що становить суспільний інтерес, у відповідності до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» - 2 роки.

Надання неаудиторських послуг та незалежність

Ми підтверджуємо, що наскільки ми знаємо і переконані, ми не надавали Товариству заборонені неаудиторські послуги, зазначені у четвертій частині статті 6 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність». Ми, включаючи ключового партнера з аудиту, були незалежними по відношенню до Товариства при проведенні нашого аудиту. Крім того, протягом періоду з 1 січня 2019 р. по 31 грудня 2019 р. ми не надавали Товариству будь-які інші послуги, крім послуг з обов'язкового аудиту фінансової звітності.

Узгодженість з додатковим звітом для аудиторського комітету

Ми підтверджуємо, що наша аудиторська думка щодо фінансової звітності, викладена в цьому звіті незалежного аудитора, узгоджується з додатковим звітом для аудиторського комітету.

Узгодженість звіту про управління з фінансовою звітністю

Грунтуючись на результатах проведеної в ході аудиту роботи з урахуванням сформованих в процесі аудиту знань і розуміння діяльності Товариства та умов його роботи, в усіх суттєвих аспектах:

- звіт про управління складено у відповідності до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та інших застосовних законодавчих і нормативних актів, а наведена в ньому інформація узгоджується з фінансовою звітністю;
- ми дійшли до висновку, що інформація, наведена в звіті про управління в частині фінансової інформації, є суттєво викривленою з тих саме питань, про які йде мова в параграфах 3-6 розділу «Основа для думки із застереженням» нашого звіту. Також, ми не змогли отримати прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі стосовно питань, наведених в параграфах 1-2 розділу «Основа для думки із застереженням» нашого звіту. Отже, ми не змогли визначити, чи ця інформація є суттєво викривленою у зв'язку з такими питаннями.

Пояснення щодо результативності аудиту в частині виявлення порушень, зокрема пов'язаних із шахрайством

Цілі нашого аудиту щодо шахрайства полягають у ідентифікації та оцінці ризиків суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства, отриманні прийнятних аудиторських доказів в достатньому обсязі щодо оцінених ризиків суттєвого викривлення внаслідок шахрайства за допомогою виконання належних аудиторських процедур у відповідь на ці ризики, а також в прийнятті необхідних заходів щодо фактичних або підозрюваних випадків шахрайства, виявлених в ході аудиту. Однак основну відповіальність за запобігання і виявлення випадків шахрайства несе ті, кого наділено найвищими повноваженнями, і управлінський персонал Товариства.

Ідентифікація та оцінка потенційних ризиків, пов'язаних з порушеннями

При ідентифікації та оцінці ризиків суттєвого викривлення в частині виявлення порушень, зокрема пов'язаних із шахрайством та недотриманням вимог законодавчих та нормативних актів, наші процедури, серед іншого, включають наступне:

- запити управлінському персоналу та тим, кого наділено найвищими повноваженнями, включаючи отримання та перегляд підтверджувальної документації стосовно політики та процедур Товариства, щодо:
  - ідентифікації, оцінювання та дотримання вимог законодавчих і нормативних актів, а також наявності

Дії у відповідь на оцінені ризики

В результаті виконаних нами процедур з ідентифікації і оцінки ризиків ми визначили зберігання та оцінка запасів як ключові питання аудиту. Параграфи 1-2 розділу «Основа для думки із застереженням» нашого звіту більш детально пояснюють це питання, включаючи інформацію про відкриті кримінальні провадження стосовно можливих зловживань колишніх співробітників Товариства.

Наши процедури у відповідь на інші ідентифіковані ризики, серед іншого, полягали в наступному:

- огляд розкриттів до фінансової звітності та тестування підтверджувальної документації для того, щоб оцінити дотримання вимог відповідних

Ідентифікація та оцінка потенційних ризиків, пов'язаних з порушеннями

Дії у відповідь на оцінені ризики

- відомостей про будь-які випадки їх порушення;
- виявлення та реагування на ризики шахрайства та наявність відомостей про будь-яке фактичне, підозрюване або передбачуване шахрайство; і
- внутрішні контролі, запроваджені для зменшення ризиків, пов'язаних з шахрайством або недотриманням вимог законодавчих та нормативних актів.
- обговорення членами команди із завдання з аудиту та залученими внутрішніми фахівцями з оподаткування та юридичних питань, того, за яких обставин та на якому етапі фінансова звітність Товариства може бути вразливою щодо суттєвого викривлення внаслідок шахрайства, включаючи спосіб вчинення шахрайства. В рамках такого обговорення ми ідентифікували потенціал для шахрайства у таких сферах як визнання доходів, нехтування управлінським персоналом заходів контролю; зберігання запасів; і
- отримання розуміння законодавчих і нормативних актів, які застосовуються до Товариства, та складають нормативно-правову основу його діяльності. При цьому ми приділяли особливу увагу тим законам і нормативним актам, які безпосередньо впливали на фінансову звітність або які мали фундаментальний вплив на діяльність Товариства. Ключові закони та нормативні акти, які ми розглядали у цьому контексті, включали Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» та відповідне валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності, а також податкове законодавство.

законів і нормативних актів, розглянутих в цьому розділі;

- запит управлінському персоналу, тим, кого наділено найвищими повноваженнями, та внутрішнім юристам щодо існуючих та потенційних судових позовів та претензій;
- виконання аналітичних процедур для виявлення будь-яких незвичайних або несподіваних взаємозв'язків, які можуть вказувати на ризики суттєвих викривлень внаслідок шахрайства;
- ознайомлення з протоколами засідань тих, кого наділено найвищими повноваженнями; і
- тестування відповідності проводок, відображені у головній книзі, та інших коригувань; оцінка того, чи свідчать судження та рішення, зроблені управлінським персоналом при визначені облікових оцінок, на наявність упередженості; і оцінювання економічного обґрунтування щодо значних операцій, які є незвичайними або виходять за межі звичайного перебігу бізнесу.

Ми також повідомили відповідні ідентифіковані закони та нормативні акти, потенційні ризики шахрайства всім членам команди завдання з аудиту, включаючи внутрішніх фахівців, і залишалися протягом всього аудиту настороженими щодо будь-яких ознак шахрайства або недотримання вимог законів і нормативних актів.

Ключовий партнер з аудиту

Партнером завдання з аудиту, результатом якого є цей звіт незалежного аудитора, є Звєрєва Олександра Валеріївна.

Партнер

ТОВ «БЕЙКЕР ТІЛЛІ УКРАЇНА»

Олександра Звєрєва

Номер реєстрації аудитора у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності: №100789.

24 червня 2020 р.

м. Київ, Україна

Основні відомості про аудиторську фірму

Повне найменування: Товариство з обмеженою відповідальністю «БЕЙКЕР ТІЛЛІ УКРАЇНА».

Місцезнаходження: 04112, місто Київ, вулиця Грекова, 3, квартира 9.

Фактична адреса: 03150, місто Київ, вулиця Фізкультури, 28.

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності: №2091.

ADVISORY · ASSURANCE · TAX · ACCOUNTING

ТОВ «БЕЙКЕР ТІЛЛІ УКРАЇНА», що провадить свою діяльність під брендом «Baker Tilly», є членом глобальної мережі Baker Tilly International Ltd., членами якої є окремі та незалежні юридичні особи.

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (звіт про сукупний дохід)

ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ

(тис.грн.)	2019	2018	Примітки
2000 Чистий дохід від реалізації	13 901 563	10 579 098	4
2122 Дохід від первісного визнання біологічних активів	1 729	15 702	
2050 Собівартість реалізації	(15 337 417)	(10 088 799)	
Валовий прибуток (збиток)	(1 434 125)	506 001	
2150 Витрати на збут	(336 282)	(175 143)	
2130 Адміністративні витрати	(356 585)	(347 608)	
2120 Інші доходи операційної діяльності	74 782	70 468	5
2180 Інші витрати операційної діяльності	(655 317)	(42 162)	5
Прибуток (збиток) від операційної діяльності	(2 707 527)	11 556	
2250 Фінансові витрати	(2 380 537)	(2 628 131)	6
2220 Фінансові доходи	3 453 791	1 139 143	6
Прибуток (збиток) до оподаткування	(1 634 273)	(1 477 432)	
2300 Витрати (доходи) з податку на прибуток	86 255	7 715	7
Чистий прибуток (збиток)	(1 548 018)	(1 469 717)	
СУКУПНИЙ ДОХІД			
2460 Інший сукупний дохід після оподаткування	-	-	
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	(1 548 018)	(1 469 717)	

ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

(тис.грн.)	2019	2018	Примітки
2500 Матеріальні затрати	15 081 718	9 646 852	
2505 Витрати на оплату праці	571 340	507 530	
2510 Відрахування на соціальні заходи	107 257	102 222	
2515 Амортизація	104 669	105 206	8
2520 Інші операційні витрати	820 617	250 315	
Разом (сума рядків 2050, 2150, 2130 та 2180)	16 685 601	10 612 125	

РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

(тис.грн.)	2019	2018	Примітки
2600 Середньорічна кількість простих акцій	8 677 170	8 677 170	1
2605 Скоригована середньорічна кількість простих акцій	8 677 170	8 677 170	1
2610 Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	(0,18)	(0,17)	
2615 Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	(0,18)	(0,17)	
Дивіденди на одну просту акцію	-	-	

В.М. Коваленко

І.М. Чорна

ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ

ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ

(тис. грн.)	2019	2018	Примітки
ОПЕРАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ			
3500 Прибуток (збиток) до оподаткування	(1 634 273)	(1 477 432)	
<i>Коригування на:</i>			
3505 - амортизацію необоротних активів	104 670	105 183	
3510 - збільшення (зменшення) забезпечень	177 407	-	14
3520 - інші неопераційні збитки (прибутки) та інші негрошові операції	(2 747 077)	(1 164 567)	
3540 - фінансові витрати	2 380 537	2 628 131	6
Грошові кошти до змін у оборотному капіталі	(1 718 736)	91 315	
Зменшення (збільшення) оборотного капіталу,	3 689 996	(3 286 195)	
<i>в тому числі за рахунок зміни:</i>			
3551 - запасів	3 935 502	(2 772 509)	
3553 - дебіторської заборгованості покупців	(153 467)	(339 125)	
3554 - іншої поточної дебіторської заборгованості	29 631	(239 649)	
3556 - витрат майбутніх періодів	(10 785)	(6 970)	
3557 - інших оборотних активів	(3 569)	(8 516)	
3561 - заборгованості постачальникам	(12 281)	62 763	
3562 - заборгованості за розрахунками з бюджетом	-	(354)	
3564 - заборгованості за розрахунками з оплати праці	4 035	1 641	
3567 - інших поточних зобов'язань	(99 070)	16 524	
3570 Грошові кошти від операційної діяльності	1 971 260	(3 194 880)	
3580 Сплачений податок на прибуток	-	-	
3585 Сплаченні відсотки	(2 596 098)	(2 534 009)	
3195 Рух коштів у результаті операційної діяльності	(624 838)	(5 728 889)	
ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ			
3200 Погашення депозитів	7 642 214	10 518 588	
3260 Придбання необоротних активів	(36 907)	(93 335)	
3215 Отримані відсотки	621 351	681 836	
3295 Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності	8 226 657	11 107 089	
ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ			
3350 Погашення позик	(4 054 774)	(4 131 062)	13
3395 Рух коштів у результаті фінансової діяльності	(4 054 774)	(4 131 062)	
3400 ЧИСТИЙ РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ ЗА ЗВІТНИЙ ПЕРІОД	3 547 045	1 247 138	
3405 Залишок грошових коштів на початок періоду	3 433 526	2 198 518	
<i>Валідні зміни валютних курсів на залишок коштів</i>			
3415 Залишок коштів на кінець періоду	6 763 630	3 433 526	

В.М. Коваленко

І.М. Чорна

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН

СТАНОМ НА 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ

(тис. грн.)	31.12.2019	31.12.2018	Примітки
I. НЕОБОРОТНІ АКТИВИ			
1000 Нематеріальні активи	14 077	7 910	8
1001 первісна вартість	18 440	10 784	
1002 накопичена амортизація	(4 363)	(2 874)	
1005 Незавершені капітальні інвестиції	358 429	394 020	8
1010 Основні засоби	3 192 533	3 230 872	8
1011 первісна вартість	3 503 368	3 419 099	
1012 накопичений знос	(310 835)	(188 227)	
1030 Довгострокові фінансові інвестиції	-	5 537 653	12
1095 Усього за розділом I	3 565 039	9 170 455	
II. ОБОРОТНІ АКТИВИ			
1100 Запаси	3 487 261	7 644 444	9
1101 виробничі запаси	692 553	609 603	
1102 незавершене виробництво	45 563	36 056	
1103 готова продукція	32 545	90 810	
1104 товари	2 716 600	6 907 975	
1110 Поточні біологічні активи	26 410	21 112	10
1125 Дебіторська заборгованість покупців	584 833	567 537	11
Інша дебіторська заборгованість	1 553 192	1 877 538	11
1130 за авансами постачальникам	105 908	292 689	
1135 за податками	1 358 504	1 335 405	
1136 у тому числі з податку на прибуток	4 192	2 269	
1140 за розрахунками з нарахованих доходів	86 473	223 954	
1155 з іншими дебіторами	2 307	25 490	
1160 Поточні фінансові інвестиції	4 737 240	8 827 038	12
1165 Гроші та їх еквіваленти	6 763 630	3 433 526	12
1170 Витрати майбутніх періодів	16 961	6 176	
1195 Усього за розділом II	17 169 527	22 377 371	
1300 УСЬОГО АКТИВИ	20 734 566	31 547 826	

(тис.грн.)		31.12.2019	31.12.2018	Примітки
I. ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ				
1400 Зареєстрований капітал		867 717	867 717	1
1405 Капітал у дооцінках		2 267 817	2 267 817	8
1410 Додатковий капітал		63 987	63 987	1
1420 Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)		(12 821 923)	(11 273 905)	
1495 Усього за розділом I		(9 622 402)	(8 074 384)	
II. ДОВГОСТРОКОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ І ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ				
1500 Відстрочені податкові зобов'язання		398 707	484 963	7
1510 Довгострокові кредити		24 755 135	33 040 368	13
1595 Усього за розділом II		25 153 842	33 525 331	
III. ПОТОЧНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ І ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ				
Поточна кредиторська заборгованість		4 634 465	5 606 554	
1610 за довгостроковими зобов'язаннями		4 417 142	5 349 754	13
1615 за товари, роботи, послуги		169 418	212 930	
1630 за розрахунками з оплати праці		47 905	43 870	
1635 Аванси, одержані від покупців		28 533	40 575	
1660 Поточні забезпечення		518 038	340 631	14
1690 Інші поточні зобов'язання		22 090	109 119	
1695 Усього за розділом III		5 203 126	6 096 879	
1900 Усього капітал та зобов'язання		20 734 566	31 547 826	

B.M. Коваленко

I.M. Чорна

ЗВІТ ПРО ЗМІНИ У ВЛАСНОМУ КАПІТАЛІ

ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ

(тис.грн.)	Зареєстро- ваний капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	ВСЬОГО
4000 Залишок на початок року	867 717	2 267 817	63 987	(11 273 905)	(8 074 384)
4100 Чистий збиток за період	-	-	-	(1 548 018)	(1 548 018)
4300 Залишок на кінець року	867 717	2 267 817	63 987	(12 821 923)	(9 622 402)

ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2018 РОКУ

(тис.грн.)	Зареєстро- ваний капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	ВСЬОГО
4000 Залишок на початок року	867 717	2 267 817	63 987	(9 790 500)	(6 590 979)
4005 Зміна облікової політики (МСФЗ 9)	-	-	-	(13 688)	(13 688)
4095 Скоригований залишок на початок	867 717	2 267 817	63 987	(9 804 188)	(6 604 667)
4100 Чистий збиток за період	-	-	-	(1 469 717)	(1 469 717)
4300 Залишок на кінець року	867 717	2 267 817	63 987	(11 273 905)	(8 074 384)

B. Kovalenko

В.М. Коваленко

I.M. Chorna

I.M. Чорна

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

1. Інформація про компанію

Компанія була створена як державне підприємство відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 11.08.2010 р. №764 "Про заходи з утворення державного підприємства "Державна продовольчо-зернова корпорація України". Відповідно до Наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України від 17.11.2011 р. № 634 компанія була перетворена на Публічне акціонерне товариство "Державна продовольчо-зернова корпорація України" (код за ЄДРПОУ 37243279, надалі — ПАТ "ДПЗКУ", "Товариство" або «Компанія»). 100% акцій Товариства знаходитьться у власності держави Україна в особі Міністерства аграрної політики та продовольства України.

Статутний капітал Товариства було сформовано за рахунок внеску у вигляді цілісних майнових комплексів дочірніх підприємств ДАК "Хліб України", що були ліквідовані. На базі зазначених цілісних майнових комплексів було утворено 44 відокремлені підрозділи Товариства — філії. Станом на 31.12.2019р. статутний капітал у бездокументарній формі номінальною вартістю 100 грн. кожна (Свідоцтво про реєстрацію випуску акцій № 529/1/11 від 06.12.2011 р.). Статутний капітал є повністю сформованим та внесеним, що підтверджується актами прийому-передачі майна.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2013 р. № 626 перелік цілісних майнових комплексів, яка передаються до статутного капіталу Товариства було доповнено 16 підприємствами. Станом на дату даної фінансової звітності на баланс ПАТ «ДПЗКУ» за актами приймання-передачі було передано 9 цілісних майнових комплексів. Рішення про збільшення статутного капіталу Товариства за рахунок цього майна станом на звітну дату не прийнято. Додаткові внески на суму 63 987 тис. грн. враховано у складі додаткового капіталу.

Юридична адреса Товариства: Україна, м. Київ, вул. Саксаганського 1.

Товариство зосереджує свою діяльність у чотирьох основних напрямках:

- закупівля та експорт зернових культур і продуктів їх переробки, реалізація міждержавних та міжурядових угод з постачання сільгospродукції;
- приймання, зберігання, доведення до базисних кондицій та відвантаження зерна на елеваторах;
- портова перевалка зернових та олійних культур;
- виробництво широкого асортименту борошна, круп, пластівців, кормів і кормових добавок (надалі — «готова продукція»).

Діяльність й виробничі потужності Товариства сконцентровані в Україні та характеризуються наступними показниками:

- Товариству належить 10% потужностей зерносховищ України.
- Можливості портових терміналів ПАТ «ДПЗКУ» дозволяють забезпечити до 6% середньорічних обсягів експортної перевалки українського зерна.
- Переробні підприємства Товариства здатні задоволити до 10% потреб внутрішнього ринку України у борошні.

Середня кількість працівників Товариства у 2019 році становила 4 534 (2018: 4 792).

2. Основа та валюта фінансової звітності

Ця фінансова звітність була підготовлена у відповідності до Міжнародних Стандартів Фінансової Звітності («МСФЗ») у редакції, опублікованій Радою з Міжнародних стандартів фінансової звітності, включаючи оновлені та чинні на звітну дату МСФЗ 16 «Оренда» та КТМФЗ (IFRIC) 23 «Невизначеність щодо обліку податку на прибуток».

Ця фінансова звітність була підготовлена на основі історичної собівартості, за винятком основних засобів, відображені за переоціненою вартістю та фінансових інструментів, щодо яких МСФЗ вимагають визнання за справедливою вартістю.

Ця фінансова звітність представлена в українських гривнях - національній валюті України, що є функціональною валютою Компанії. Фінансова інформація представлена в українських гривнях, округлених до найближчої тисячі, якщо не зазначено інше.

Курс гривні, встановлений Національним Банком України, до основних валют протягом двох попередніх років був такий:

	Станом на 31 грудня 2019 року	У середньому за 2019 рік*	Станом на 31 грудня 2018 року	У середньому за 2018 рік*	Станом на 31 грудня 2017 року
Грн./Дол. США	23.686	25.846	27.688	27.201	28.067
Грн./Євро	26.422	28.952	31.714	32.143	33.495

3. Суттєві облікові судження, оцінки та припущення

Підготовка фінансової звітності у відповідності до МСФЗ потребує від керівництва винесення суджень та припущення, які мають вплив на суми активів, зобов'язань та потенційних зобов'язань, які представлені у звітності на дату фінансової звітності та відображені сум доходів від реалізації товарів, робіт та послуг за звітний період.

Оцінки та судження постійно оцінюються та базуються на досвіді керівництва та інших факторах, включаючи очікування майбутніх подій, котрі припускаються достовірними у відповідності до обставин. Таким чином, фактичні результати можуть відрізнятися від оціночних.

Оцінки та припущення, на яких вони ґрунтуються, регулярно переглядаються. Результати перегляду облікових оцінок визнаються у тому періоді, в якому вони переглядаються, а також у всіх наступних періодах, на які впливають такі оцінки.

Здатність продовжувати діяльність на безперервній основі

Такі судження, зокрема, включають правомірність припущення щодо безперервності діяльності Товариства.

За рік, що закінчився 31 грудня 2019 року, Товариство понесло чистий збиток у сумі 1 548 018 тис. грн. та мало від'ємний грошовий потік від операційної діяльності у сумі 624 838 тис. грн. (2018: 1 469 717 тис. грн. та 5 728 890 тис. грн. відповідно). Керівництво Товариства продовжує спрямовувати зусилля на досягнення прибутковості та поліпшення ліквідності Товариства за рахунок:

- реінжинірингу діючих бізнес процесів, спрямованих на підвищення продаж та оптимізацію витрат;
- скорочення строків кредитування покупців;
- формування ефективної торгової стратегії;
- розширення ринків збути та виходу на нові преміальні ринки;
- досягнення домовленостей з Ексімбанком Китаю щодо зниження відсоткової ставки та реструктуризації зобов'язань за наданим кредитом.

Також на дату затвердження цієї фінансової звітності існують умови та обставини, які вказують на ризик непогашення зобов'язань після січня 2022 року щодо кредитного договору з Експортно-Імпортним Банком Китаю (Кредитний договір). Для уникнення ризику непогашення зобов'язань після січня 2022 року Товариство має на меті пропозиції щодо поліпшення умов Кредитного договору, зокрема нові фінансові та юридичні параметри стосовно непогашеної суми Кредиту.

Дані пропозиції (розрахунки) з 2018 року неодноразово надавались листами до Міністерства аграрної політики та продовольства України (згідно розпорядження КМУ №829 від 2 вересня 2019 року Міністерство аграрної політики та продовольства України реорганізовано в рамках Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства), Міністерства фінансів України.

В жовтні 2019 року Міністерство фінансів України повідомило, що підтримує прагнення Товариства забезпечити виконання боргових зобов'язань за зазначеним Кредитним договором самостійно, при цьому зазначило про доцільність проведення аналізу правильності розрахунків з залученням визнаної міжнародної компанії.

Товариством разом з залученими спеціалістами була розроблена фінансова модель на 10-річну перспективу. Наприкінці 2019 року відбулась реорганізація органів управління Товариства, тому процеси перегляду питання реструктуризації Кредитного договору були призупинені, наразі ці питання активно відновлюються та опрацьовуються. У зв'язку із вищезазначеними чинниками фінансова модель не була затверджена органом управління Товариства та не фіналізована консультантами. Згідно розрахунків фінансової моделі з 2022 року Товариство має ризик виникнення умов, що можуть поставити під значний сумнів здатність Товариства продовжувати свою діяльність на безперервній основі.

Для проведення подальшої успішної реалізації міждержавних проектів, забезпечення введення безперервної діяльності, Товариство в сьогодені прагне підтримки на рівні Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства, Міністерства фінансів України, щодо проведення переговорів з Китайськими партнерами по питанню реструктуризації Кредитного договору.

Події та умови разом із іншими питаннями, викладеними вище, вказують на те, що існує суттєва невизначеність, що може поставити під значний сумнів здатність Товариства продовжувати свою діяльність на безперервній основі.

Беручи до уваги вищепередовану інформацію, а також те, що 100% акцій Товариства знаходяться у державній власності та держава є гарантом зобов'язань Товариства за Кредитним договором (Прим. 13), ця фінансова звітність складена за припущення щодо безперервності діяльності Товариства, що передбачає реалізацію активів та погашення зобов'язань під час звичайної господарської діяльності. Фінансова звітність не містить будь-яких коригувань для відображення можливих майбутніх наслідків щодо відшкодування та класифікації відображеніх сум активів або сум класифікації зобов'язань, які можуть виникнути в результаті такої невизначеності.

Інші судження, оцінки та припущення

Інформація про важливі судження, які використовувалися при застосуванні принципів облікової політики і мали найбільший вплив на суми, визнані у фінансовій звітності, та які можуть привести до суттєвого коригування даних звітності у наступному фінансовому році, висвітлена у таких примітках:

- Примітки 11 - резерви під очікувані кредитні збитки
- Примітки 9 - знецінення запасів
- Примітки 8 – справедлива вартість, строк корисного використання (амортизація) та знецінення основних засобів
- Примітки 7 - активи та зобов'язання з податку на прибуток

Інформація про припущення та невизначеності оцінок, які несуть значний ризик суттєвого коригування протягом наступного фінансового року, включена в наступні примітки:

- Примітки 11 - резерви під очікувані кредитні збитки
- Примітки 14 та 15 - визнання та оцінка забезпечень та резервів

4. Дохід від реалізації

Розподіл доходу Компанії за основними видами продукції, товарів та послуг за роки, що закінчилися 31 грудня 2019 та 31 грудня 2018 року виглядає наступним чином:

(тис. грн.)	2019	2018
Реалізація зернових культур	12 206 052	9 162 292
Реалізація готової продукції та послуг переробки	1 225 327	913 164
Заготівельна діяльність	364 636	473 134
Портова перевалка вантажів	58 413	30 053
Інші послуги	47 135	455
Чистий дохід від реалізації	13 901 563	10 579 098

У роках, що закінчилися 31 грудня 2019 та 31 грудня 2018 року Товариство мало двох покупців, дохід від реалізації продукції яким перевищував 10% від загальної суми виручки.

(тис. грн.)	2019	2018
Покупець 1	25,40%	28,85%
Покупець 2	10,23%	0,00%
Покупець 3	5,43%	11,77%
Разом	41,06%	40,62%

5. Інші доходи та витрати

Інші операційні доходи включають:

(тис. грн.)	2019	2018
Доходи від отримання штрафів, пені, неустойки	34 010	27 883
Доходи від надання послуг неосновної діяльності	10 409	10 444
Списання кредиторської заборгованості та інші доходи	30 363	32 141
Інші операційні доходи	74 782	70 468

Інші операційні витрати включають:

(тис. грн.)	2019	2018
Операційні курсові різниці	(288 796)	(17 915)
Витрати на сплату штрафів, пені та неустойки	(143 972)	-
Втрати від втрат та нестачі запасів (1)	(221 681)	(15 782)
Інші витрати	(868)	(8 465)
Інші операційні витрати	(655 317)	(42 162)

(1) Витрати від втрат та нестачі запасів здебільшого представлені знеціненням запасів, які Товариство зберігало у проблемних зберігачів. Окрім собівартості запасів, ці витрати також включають суму умовного ПДВ, який було нараховано при розрахунку знецінення.

6. Фінансові доходи та витрати

Фінансові доходи та витрати включають:

(тис. грн.)	2019	2018
Курсові різниці по депозитам, кредиту та відсоткам	2 944 862	343 910
Відсотки по депозитам та на залишки по рахункам	508 929	795 233
Фінансові доходи	3 453 791	1 139 143
Відсотки по кредиту	(2 310 363)	(2 586 438)
Витрати по амортизації кредиту	(70 174)	(41 693)
Фінансові витрати	(2 380 537)	(2 628 131)

7. Податок на прибуток

Компоненти витрат з податку на прибуток за роки, що закінчилися 31 грудня:

(тис. грн.)	2019	2018
Поточні витрати з податку на прибуток		
(Дохід)/витрати з відстроченого оподаткування, пов'язаний з виникненням і сторнуванням тимчасових різниць	(86 255)	(7 715)
Доходи з податку на прибуток, відображені в звіті про сукупні прибутки та збитки	(86 255)	(7 715)

Товариство є платником податку на прибуток в Україні за загальною ставкою 18%. Різниця між загальною очікуваною сумою витрат (або вигоди) з податку на прибуток, обрахованою із застосуванням діючої ставки оподаткування до суми прибутку (збитку) перед оподаткуванням, і фактичною сумою витрат (або вигоди) з податку на прибуток представлена у таблиці:

(тис. грн.)	2019		2018	
	база	у %	база	у %
(Збиток) від основної діяльності	(1 634 273)	100,00%	(1 477 432)	100,00%
Податок за загальною ставкою 18%	(294 169)	18,00%	(265 938)	18,00%
Витрати, що не включаються до складу валових витрат	(52 232)	3,20%	10 211	(0,69%)
Зміни внаслідок списання чи відновлення відстрочених податкових активів	260 146	(15,92%)	248 012	(16,79%)
Фактичні витрати (вигода) з податку на прибуток та ефективна ставка податку	(86 255)	5,28%	(7 715)	0,52%

Відстрочені податки станом на 31 грудня 2019 року включали:

(тис. грн.)	2 018	<i>Відображені у складі чистого прибутку (збитку)</i>	2 019	
Відстрочені податкові активи/(зобов'язання)				
Біологічні активи та сільсько-господарська продукція	5 669	26 502	32 172	
Основні засоби	(498 910)	22 760	(476 150)	
Нематеріальні активи	(493)	(1 630)	(2 123)	
Банківські кредити	(33 399)	12 631	(20 768)	
Торгова дебіторська заборгованість	19 043	43 917	62 960	
Аванси отримані та інші поточні зобов'язання	23 127	(17 925)	5 202	
Відстрочені податкові активи / (зобов'язання), чисті	(484 963)	86 255	(398 707)	

Відстрочені податки станом на 31 грудня 2018 року включали:

(тис. грн.)	2 017	<i>Відображені у складі чистого прибутку (збитку)</i>	<i>Ефект прийняття МСФЗ (IFRS) 9</i>	2 018	
Відстрочені податкові активи/(зобов'язання)					
Біологічні активи та сільсько-господарська продукція	9 772	(4 103)	-	5 669	
Основні засоби	(507 806)	8 896	-	(498 910)	
Нематеріальні активи	(1)	(492)	-	(493)	
Банківські кредити	(40 506)	7 107	-	(33 399)	
Торгова дебіторська заборгованість	21 927	(5 888)	3 003	19 043	
Аванси отримані та інші поточні зобов'язання	20 932	2 195	-	23 127	
Відстрочені податкові активи / (зобов'язання), чисті	(495 682)	7 715	3 003	(484 963)	

Сума та структура невизнаних відстрочених податкових активів за рік, який закінчився 31 грудня 2019 року наступна:

(тис. грн.)	2 018	<i>Зміни за рік</i>	2 019	
Оподатковані збитки, які переносяться у майбутній періоду у податковому обліку	655 301	228 214	883 515	
Поточні забезпечення	61 314	31 932	93 246	
	716 615	260 146	976 761	

Сума та структура невизнаних відстрочених податкових активів за рік, який закінчився 31 грудня 2018 року наступна:

(тис. грн.)		2 017	Зміни за рік	2 018
Оподатковані збитки, які переносяться у майбутній періоду у податковому обліку		407 289	248 012	655 301
Поточні забезпечення		61 314	-	61 314
		468 603	248 012	716 615

8. Основні засоби та нематеріальні активи

Зміни у складі основних засобів та нематеріальних активів за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року, були наступні:

(тис. грн.)	Будівлі та споруди	Машини та обладнання	Транспортні засоби	Інші основні засоби	Незавершені капітальні вкладення	Основні засоби, всього	Нематеріальні активи
Вартість на 1 січня	2 728 552	404 910	70 642	26 768	394 020	3 624 892	7 910
Переоцінена (первісна) вартість							
Станом на 1 січня	2 823 251	491 938	82 339	41 287	394 020	3 832 835	10 895
Придбання та переміщення	23 370	33 821	9 140	1 407	(35 390)	32 348	7 666
Вибуття	(1 627)	(552)	(850)	(207)	(201)	(3 437)	-
Перекласифікація	(22 516)	17 486	3 925	1 157	-	52	(121)
Станом на 31 грудня	2 822 478	542 693	94 554	43 644	358 429	3 861 798	18 440
Накопичений знос та зменшення корисності							
Станом на 1 січня	(94 699)	(87 028)	(11 697)	(14 518)	-	(207 942)	(2 985)
Нарахований знос (амортизація)	(38 806)	(51 200)	(7 199)	(5 977)	-	(103 182)	(1 488)
Вибуття	55	141	173	94	-	463	-
Перекласифікація	4 779	(3 617)	(528)	(809)	-	(175)	110
Станом на 31 грудня	(128 671)	(141 704)	(19 251)	(21 210)	-	(310 836)	(4 363)
Вартість на 31 грудня	2 693 807	400 989	75 303	22 434	358 429	3 550 962	14 077

Зміни у складі основних засобів та нематеріальних активів за рік, що закінчився 31 грудня 2018 року, відповідно:

(тис. грн.)	Будівлі та споруди	Машини та обладнання	Транспортні засоби	Інші основні засоби	Незавершені капітальні вкладення	Основні засоби, всього	Нематеріальні активи
Вартість на 1 січня	2 733 194	440 442	76 224	28 793	402 039	3 680 692	4 803
Переоцінена (первісна) вартість							
Станом на 1 січня	2 772 797	482 376	82 038	37 760	402 039	3 777 010	5 957
Придбання та переміщення	50 454	9 562	301	3 527	(8 019)	55 825	4 938
Станом на 31 грудня	2 823 251	491 938	82 339	41 287	394 020	3 832 835	10 895
Накопичений знос та зменшення корисності							
Станом на 1 січня	(39 603)	(41 934)	(5 814)	(8 967)	-	(96 318)	(1 154)
Нарахований знос (амортизація)	(41 646)	(49 254)	(6 297)	(6 155)	-	(103 352)	(1 831)
Перекласифікація	(13 450)	4 160	414	603	-	(8 273)	-
Станом на 31 грудня	(94 699)	(87 028)	(11 697)	(14 519)	-	(207 943)	(2 985)
Вартість на 31 грудня	2 728 552	404 910	70 642	26 768	394 020	3 624 892	7 910

Придбання основних засобів складаються тільки з нових закупівель. Незавершені капітальні інвестиції включають передоплати за основні засоби та вартість активів вже придбаних, але ще не введені до експлуатації станом на дату балансу. Компанія не має орендованих активів. Витрати на знос (амортизацію) активів включені до собівартості реалізації, адміністративних витрат та витрат на збут.

Основні засоби Товариства оцінюються за справедливою вартістю з вихідними даними 3-го рівня ієархії справедливої вартості. Остання незалежна оцінка вартості основних засобів була проведена незалежним оцінювачем станом на 30 вересня 2016 року із визначенням залишкової вартості їх заміщення, ринкової вартості майна ті вартості ліквідації майна згідно з Міжнародними стандартами оцінки та законодавством України.

Якби Товариство обліковувало основні засоби за первісною вартістю, то балансова вартість станом на 31 грудня 2019 року була б представлена наступним чином:

(тис.грн.)	Будівлі та споруди	Машини та обладнання	Транспортні засоби	Інші основні засоби	Незавершені капітальні вкладення	Основні засоби, всього
Вартість на 1 січня	519 018	33 343	17 002	-	125 643	695 006
Переоцінена (первісна) вартість						
Станом на 1 січня	637 913	150 874	33 044	8 278	125 643	955 752
Придбання та переміщення	23 286	33 821	9 140	1 406	(35 552)	32 101
Вибуття	(1 627)	(552)	(850)	(207)	(201)	(3 437)
Станом на 31 грудня	659 572	184 143	41 334	9 477	89 890	984 416
Накопичений знос та зменшення корисності						
Станом на 1 січня	(118 895)	(117 531)	(16 042)	(8 278)	-	(260 746)
Нарахований знос (амортизація)	(9 195)	(17 622)	(3 120)	(56)	-	(29 993)
Вибуття	55	141	173	94	-	463
Станом на 31 грудня	(128 035)	(135 012)	(18 989)	(8 240)	-	(290 276)
Вартість на 31 грудня	531 537	49 131	22 345	1 237	89 890	694 140

Якби Товариство обліковувало основні засоби за первісною вартістю, то балансова вартість була б представлена наступним чином на 31 грудня 2018 року, відповідно:

(тис.грн.)	Будівлі та споруди	Машини та обладнання	Транспортні засоби	Інші основні засоби	Незавершені капітальні вкладення	Основні засоби, всього
Вартість на 1 січня	477 671	38 757	19 233	(2 513)	133 662	666 810
Переоцінена (первісна) вартість						
Станом на 1 січня	586 538	143 354	32 900	4 751	133 662	901 205
Придбання та переміщення	50 454	9 562	301	3 527	(8 019)	55 825
Станом на 31 грудня	636 992	152 916	33 201	8 278	125 643	957 030
Накопичений знос та зменшення корисності						
Станом на 1 січня	(108 867)	(104 597)	(13 667)	(7 264)	-	(234 395)
Нарахований знос (амортизація)	(9 106)	(14 977)	(2 532)	(1 014)	-	(27 629)
Станом на 31 грудня	(117 973)	(119 574)	(16 199)	(8 278)	-	(262 024)
Вартість на 31 грудня	519 019	33 342	17 002	-	125 643	695 006

Станом на 31 грудня 2019 року по об'єктам нерухомого майна (будівлям та спорудам) 37 цілісно-майнових комплексів в сумі 2 622 319 тис. грн або 74% від загальної вартості основних засобів, що були передані Товариству у якості внеску до статутного капіталу, право власності є незареєстрованим за Товариством або було передано до держави. Це відбулося внаслідок судових позовів органів прокуратури про визнання недійсними свідоцтв про право власності в зв'язку з тим, що відсутні чіткі законодавчі положення щодо визначення правового режиму майна акціонерних товариств, 100% акцій яких перебуває у державній власності.

Станом на дату затвердження цієї фінансової звітності всі об'єкти нерухомості і цілісні майнові комплекси Товариства, свідоцтва про право власності по яким скасовані в судовому порядку, залишаються внеском Держави до статутного капіталу Товариства, перебувають у його управлінні та забезпечують здійснення господарської діяльності Товариства, проте не можуть бути використані як забезпечення зобов'язань Товариства за своїми боргами. На момент випуску цієї звітності Товариство очікує прийняття рішення органом управління Товариством стосовно правового стану переданого майна. До складу нематеріальних активів включається вартість програмного забезпечення з залишковим строком амортизації 3 роки (станом на 31 грудня 2018 року: 4 роки).

9. Запаси

Витрати від проведення уцінки запасів відображені у складі інших операційних витрат на суму 175 633 тис. грн. (за активами, відшкодування вартості яких є сумнівним внаслідок нестач та судових спорів з контрагентами-зберігачами).

10. Біологічні активи

Поточні біологічні активи переважно включають посіви озимої пшениці. Аналіз змін вартості поточних біологічних активів за роки, що закінчилися 31 грудня 2019 та 2018 року:

(тис. грн.)	2019	2018
На 1 січня	21 112	12 596
Витрати, понесені протягом періоду	74 638	44 300
Прибуток від первісного визнання біологічних активів	1 729	15 702
Урожай, зібраний протягом періоду	(71 069)	(51 486)
На 31 грудня	26 410	21 112

Валовий обсяг зібраної сільськогосподарської продукції за звітні роки:

(тонн)	2019	2018
Пшениця	7 583	9 496
Ячмінь	3 287	611
Інше	4 184	2 645
Разом	15 054	12 752

11. Торгівельна та інша дебіторська заборгованість

Станом на 31 грудня 2019 року торгова та інша дебіторська заборгованість включала:

(тис. грн.)	Дебіторська заборгованість за видами					
	з покупцями	за податками	за авансами постачальникам	за нарахованіми доходами	інших дебіторів	ВСЬОГО
Дебіторська заборгованість, брутто	3 420 249	1 523 388	693 830	86 473	2 307	5 726 247
Заборгованість, що оцінюється індивідуально	-	1 523 388	693 830	86 473	-	2 303 691
в т.ч. сумнівна до повернення	-	(164 883)	(587 922)	-	-	(752 805)
Заборгованість, що оцінюється сукупно	3 420 250	-	-	-	2 307	3 422 557
- строк оплати якої ще не наступив	529 641	-	-	-	1 884	531 525
- прострочена до 30 днів	35 105	-	-	-	214	35 319
- прострочена від 31 до 90 днів	1 269	-	-	-	4	1 273
- прострочена від 91 до 180 днів	2 403	-	-	-	-	2 403
- прострочена від 181 днів до 1 року	2 242	-	-	-	-	2 242
- прострочена понад 1 рік	2 849 590	-	-	-	205	2 849 795
Резерв під очікувані кредитні збитки	(2 835 416)	-	-	-	-	(2 835 416)
Дебіторська заборгованість, нетто	584 833	1 358 505	105 908	86 473	2 307	2 138 026

Станом на 31 грудня 2018 року торгова та інша дебіторська заборгованість включала:

(тис. грн.)	Дебіторська заборгованість за видами					
	з покупцями	за податками	за авансами постачальникам	за нарахованими доходами	інших дебіторів	ВСЬОГО
Дебіторська заборгованість, брутто	3 800 866	1 335 405	882 162	223 954	25 490	6 267 877
Заборгованість, що оцінюється індивідуально	-	1 335 405	882 162	223 954	-	2 441 521
в т.ч. сумнівна до повернення	-	-	(589 473)	-	-	(589 473)
Заборгованість, що оцінюється сукупно	3 800 866	-	-	-	25 490	3 826 356
- строк оплати якої ще не наступив	222 213	-	-	-	25 490	247 703
- прострочена до 30 днів	347 767	-	-	-	-	347 767
- прострочена від 31 до 90 днів	6 460	-	-	-	-	6 460
- прострочена від 91 до 180 днів	485	-	-	-	-	485
- прострочена від 181 днів до 1 року	3 041	-	-	-	-	3 041
- прострочена понад 1 рік	3 220 900	-	-	-	-	3 220 900
Резерв під очікувані кредитні збитки	(3 233 329)	-	-	-	-	(3 233 329)
Дебіторська заборгованість, нетто	567 537	1 335 405	292 689	223 954	25 490	2 445 075

Товариство застосовує спрощений підхід, передбачений в МСФЗ (IFRS) 9, до оцінки очікуваних кредитних збитків, при якому використовується оціночний резерв під очікувані кредитні збитки за весь термін для всієї торгової та іншої дебіторської заборгованості.

Для оцінки очікуваних кредитних збитків торговельна та інша дебіторська заборгованість була згрупована на підставі загальних характеристик кредитного ризику і кількості днів прострочення платежу.

Рівні очікуваних кредитних збитків ґрунтуються на графіках платежів з продажу за 12 місяців до 31 грудня 2019 та 2018 року відповідно, і аналогічних історичних кредитних збитках, понесених за цей період. Рівні збитків за минулі періоди не коригуються з урахуванням поточної і прогнозної інформації про макроекономічні фактори, так як зобов'язання щодо виконання умов договорів мають короткостроковий характер і вплив коригувань не є суттєвим. Товариство також проводить аналіз дебіторської заборгованості на предмет знецінення на індивідуальній основі беручи до уваги наявні судові справи з контрагентами, негативну інформацію із зовнішніх джерел та інше.

Станом на 31 грудня 2019 року оціночний резерв під кредитні збитки щодо торгової та іншої дебіторської заборгованості визначається відповідно до матриці резервів та на індивідуальній основі, представленої в таблиці нижче. Матриця резервів заснована на кількості днів прострочення активу:

(тис. грн.)	Балансова вартість на 31.12.2018	Резерв під очікувані кредитні збитки на 31.12.2018	
		% ОКЗ	
- строк оплати якої ще не наступив	531 525	8 386	2%
- прострочена до 30 днів	35 319	27	0%
- прострочена від 31 до 90 днів	1 273	607	48%
- прострочена від 91 до 180 днів	2 403	1 270	53%
- прострочена від 181 днів до 1 року	2 242	803	36%
- прострочена понад 1 рік	2 849 795	2 824 323	99%
Всього торгова та інша дебіторська заборгованість, брутто	3 422 557	-	-
Резерв під очікувані кредитні збитки	-	2 835 416	-
Дебіторська заборгованість, нетто	587 141	-	-

Станом на 31 грудня 2018 р. оціночний резерв під кредитні збитки на 31 грудня 2018 року щодо торгової та іншої дебіторської заборгованості представлений нижче:

(тис. грн.)	Балансова вартість на 31.12.2018	Резерв під очікувані кредитні збитки на 31.12.2018	% ОКЗ
- строк оплати якої ще не наступив	247 703	16 344	7%
- прострочена до 30 днів	347 767	909	0%
- прострочена від 31 до 90 днів	6 460	253	4%
- прострочена від 91 до 180 днів	485	139	29%
- прострочена від 181 днів до 1 року	3 041	1 055	35%
- прострочена понад 1 рік	3 220 900	3 214 629	100%
Всього торгова та інша дебіторська заборгованість, брутто	3 826 356		
Резерв під очікувані кредитні збитки		3 233 329	
Дебіторська заборгованість, нетто	593 027		

За розрахунками із державними органами, банками та постачальниками, від яких отримані забезпечення, очікувані кредитні ризики під заборгованість оцінені індивідуально.

Забезпечення отримані включають товарні аграрні розписки (забезпечення майбутнього врожаю) за форвардними угодами поставки сільськогосподарської продукції (для авансів постачальникам) та договірне притримання 20% оплати постачальникам до моменту надання постачальником податкового кредиту з ПДВ за операціями поставки сільськогосподарської продукції.

У таблиці нижче пояснюються зміни щодо оціночного резерву під кредитні збитки для торгової та іншої дебіторської заборгованості згідно зі спрощеною моделлю очікуваних кредитних збитків, які виникли у році, що закінчився 31 грудня 2019 року.

Дебіторська заборгованість за видами

	з покупцями	інших дебіторів	всього
На 1 січня	3 233 329	-	3 822 802
Перерахунок на курсові різниці	(461 292)	-	(461 306)
Використано резерв	(67)	-	(1 635)
Створено (зменшено) резерв	63 446	-	228 360
На 31 грудня	2 835 416	-	3 588 221

У таблиці нижче пояснюються зміни щодо оціночного резерву під кредитні збитки для торгової та іншої дебіторської заборгованості, які виникли у році, що закінчився 31 грудня 2018 року.

Дебіторська заборгованість за видами

	з покупцями	інших дебіторів	всього
На 1 січня	3 256 327	-	3 843 374
Перерахунок на курсові різниці	(43 772)	-	(43 785)
Зміни оцінок та припущення	16 693	-	16 693
Використано резерв	(1 779)	-	(1 779)
Створено (зменшено) резерв	5 860	-	8 300
На 31 грудня	3 233 329	-	3 822 802

12. Гроші, їх еквіваленти та фінансові інвестиції

Довгострокові фінансові інвестиції включають грошові кошти в доларах США на депозитних рахунках в українському банку під річну ставку 4,5% на строк понад 12 місяців (на 31 грудня 2018 року: 5 537 653 тис. грн. або 200 000 тис. дол. США).

Поточні фінансові інвестиції включають грошові кошти у сумі 4 737 240 тис. грн або 200 000 тис. доларів США, які розміщено на депозитних рахунках в українському банку під річну ставку 4,15% на строк понад 3 місяці (на 31 грудня 2018 року: 8 827 038 тис. грн або 318 801 тис. доларів США, під 3,9%-5,3% річних).

Станом на 31 грудня 2019 року та 31 грудня 2018 року грошові кошти та їх еквіваленти включали:

(тис. грн.)	31.12.2019	31.12.2018
Грошові кошти в банках та касі	6 360 926	3 160 573
Грошові кошти у дорозі	39	1 608
Короткострокові депозити зі строком погашення до трьох місяців	402 665	271 345
	6 763 630	3 433 526

У розрізі валют грошові кошти та їх еквіваленти можна представити наступним чином:

(тис. грн.)	31.12.2019	31.12.2018
Українська гривня	76 272	296 205
Долар США	6 686 764	3 137 141
Євро	594	180
	6 763 630	3 433 526

Станом на 31 грудня 2019 року 10 598 343 тис. грн або 447 448 тис. доларів США (на 31 грудня 2018 року: 16 931 882 тис. грн або 611 518 тис. доларів США) фінансових інвестицій та грошових коштів знаходились у заставі відповідно до умов кредитного договору з Експортно-імпортним банком Китаю.

13. Кредити банків

Станом на 31 грудня 2019 та 2018 року кредити та позики включали:

(у тис. грн. або дол. США)	Термін погашення	31.12.2019		31.12.2018	
		Ставка, %	UAH'000	USD'000	UAH'000
Забезпечений кредит іноземного банку	2027	5,12%	28 423 440	1 200 000	37 379 156
Поточна частина довгострокового боргу			(3 552 930)	(150 000)	(4 153 240)
Витрати по залученню кредиту			(115 375)	(4 871)	(185 548)
Довгостроковий борг, всього			24 755 135	1 045 129	33 040 368
Поточна частина довгострокового боргу			3 552 930	150 000	4 153 240
Нараховані проценти за кредитом			864 212	36 486	1 196 514
Короткостроковий борг, всього			4 417 142	186 486	5 349 754
					193 214

Банківський кредит на обидві звітні дати включає кредит від Експортно-імпортного Банку Китаю. Номінальна вартість кредиту станом на 31 грудня 2019 року складає еквівалент 1,2 млрд. доларів США (на 31 грудня 2017 року: 1,35 млрд. доларів США).

Кредит забезпечений державною гарантією України відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 13 серпня 2012 року «Питання надання у 2012 році державних гарантій для фінансування проектів у сфері сільського господарства», що надана для забезпечення виконання зобов'язань за запозиченнями в сумі 3 000 000 тис. доларів США на строк виконання зобов'язань за залученим кредитом. Витрати по залученню кредиту включають встановлену плату за надання державної гарантії в розмірі 0,01 відсотка щорічно від обсягу запозичення.

Узгодження зобов'язань, пов'язаних з фінансовою діяльністю

У наведеній нижче таблиці деталізуються зміни у зобов'язаннях Товариства, що виникають внаслідок фінансової діяльності, включаючи грошові та негрошові зміни. Зобов'язання, що виникають у зв'язку з фінансовою діяльністю, є тими, для яких грошові потоки були чи майбутні грошові потоки будуть класифіковані у звіті про рух грошових коштів Товариства як рух грошових коштів від фінансової діяльності.

(тис.грн.)	На 31 грудня 2018 року	Чистий рух коштів, отриманих (сплачених) від фінансової діяльності	Курсові різниці при перерахунку у валюту подання	Інші зміни	На 31 грудня 2019 року
Забезпеченні банківські кредити від іноземних банків	37 193 608	(4 054 774)	(4 900 942)	70 173	28 308 065
Забезпеченні банківські кредити від іноземних банків	41 875 799	(4 131 062)	(590 616)	39 487	37 193 608

14. Поточні забезпечення

Станом на 31 грудня Товариство сформувало наступні поточні забезпечення під судові рішення:

(тис.грн.)	Резерв під сплату штрафних санкцій	Резерв виплат за іншими судовими спорами	Всього
На 31 грудня 2017 року (перераховано)	340 631	-	340 631
Нараховано за рік	-	-	-
Використано	-	-	-
На 31 грудня 2018 року	340 631	-	340 631
Нараховано за рік	131 534	47 565	179 099
Використано	-	(1 692)	(1 692)
На 31 грудня 2019 року	472 165	45 873	518 038

Станом на 31 грудня 2019 року поточні забезпечення в сумі 472 165 тис. грн включають забезпечення під сплату штрафних санкцій за порушення строків повернення валютної виручки на строк більш ніж 90 календарних днів від дати оформлення вантажної митної декларації (експорту) протягом 2013-2015р.р. по контрактах на постачання зернових відповідно до законодавства України, що зараз є предметом судових розглядів. Збільшення суми забезпечення відбулося внаслідок перегляду оцінки щодо ймовірності успішності розгляду судових спорів. Інші забезпечення в сумі 45 873 тис. грн включають забезпечення під інші судові розгляди з контрагентами Товариства, а також забезпечення під суму умовного ПДВ, який було нараховано при розрахунку знецінення запасів (Прим. 5).

15. Майбутні та умовні зобов'язання

Середовище операування

Діяльність Компанії здійснюється в Україні. Політична й економічна ситуація в Україні в останні роки нестабільна, її притаманні особливості ринку, що розвивається. Внаслідок цього, здійснення діяльності в країні пов'язане з ризиками, що є нетиповими для інших країн.

Збройний конфлікт в окремих частинах Луганської та Донецької областей, що почався навесні 2014 року, не закінчений; частини Донецької та Луганської областей залишаються під контролем самопроголошених республік, і українська влада в даний час не має можливості повною мірою забезпечити застосування українського законодавства на території даних областей. У березні 2014 року ряд подій в Криму призвів до приєднання Республіки Крим до Російської Федерації, яке не було визнано Україною та багатьма іншими країнами. Дана подія спричинила істотне погіршення відносин між Україною і Російською Федерацією.

Економічна ситуація в Україні істотно погіршилася у 2014-2016 рр. внаслідок зниження обсягів торгівлі з Російською Федерацією та військової напруженості в Східній Україні. Незважаючи на те, що в 2017-2018 рр. ситуація, як і раніше, залишалася нестабільною, українська економіка продовжувала демонструвати ознаки пожавлення, такі, як уповільнення темпів інфляції, зниження темпів знецінення гривні по відношенню до основних іноземних валют, зростання міжнародних резервів Національного банку України («НБУ») і загальне пожавлення ділової активності.

Протягом 2016-2018 рр. НБУ зняв деякі обмеження на операції з обміну валюти, запроваджені в 2014-2015 рр. Зокрема, була поступово знижена частка надходжень в іноземній валюті, що підлягає обов'язковому продажу на міжбанківському ринку, а розрахунковий період для експортно-імпортних операцій в іноземній валюті був збільшений. Крім того, НБУ дозволив українським компаніям виплачувати дивіденди за кордон у межах певного щомісячного ліміту. У лютому 2019 року набрав чинності новий закон про валюту та валютні операції. Новий закон скасовує ряд обмежень, визначає нові принципи валютних операцій, валютного регулювання та нагляду і веде до значної лібералізації операцій з іноземною валютою і руху капіталу.

Банківська система залишається вкрай нестабільною через малі обсяги капіталу і погану якість активів, а українські компанії та банки, як і раніше, відчувають брак фінансування з боку внутрішніх і міжнародних фінансових ринків.

Міжнародний валютний фонд («МВФ») продовжував надавати підтримку українському уряду в рамках чотирирічної програми розширеного фінансування МВФ («EFF»), затвердженої в березні 2015 року. У жовтні 2018 року уряд України досяг угоди з МВФ про проведення нової 14-місячної програми резервної підтримки («Stand-By»), яка замінить собою діючу в даний час Програму EFF. Інші міжнародні фінансові установи також надавали останніми роками значну технічну підтримку з тим, щоб допомогти Україні реструктурувати зовнішній борг і здійснити різні реформи (в тому числі реформу стосовно боротьби з корупцією, реформу в сфері корпоративного права і поступову лібералізацію енергетичного сектора).

У грудні 2018 року рейтингове агентство Moody's підвищило кредитний рейтинг України до рівня Caa1, що у 2019 було підтверджено із стабільним прогнозом на майбутнє, який відображає досягнення угоди з МВФ про майбутню співпрацю, позитивні очікування щодо деяких реформ і покращення у сфері міжнародних відносин. Подальша стабілізація економічної та політичної ситуації залежить від продовження проведення урядом структурних реформ та інших чинників.

Хоча управлінський персонал вважає, що він вживає належних заходів на підтримку стабільної діяльності Компанії, необхідних за існуючих обставин, подальша нестабільність умов здійснення діяльності може спричинити негативний вплив на результати діяльності та фінансовий стан Компанії, характер та наслідки якого на поточний момент визначити неможливо. Ця фінансова звітність відображає поточну оцінку управлінського персоналу щодо впливу умов здійснення діяльності в Україні на операційну діяльність та фінансовий стан Компанії. Майбутні умови здійснення діяльності можуть відрізнятися від оцінки управлінського персоналу.

Індекси інфляції в Україні, визначені Державним комітетом статистики України, були наступними:

2019: 4.1%	2018: 9.8%
------------	------------

Середньозважена облікова ставка Національного банку України за минулі роки становила:

2019: 16,9%	2018: 16.9%
-------------	-------------

Вплив держави на діяльність Товариства

Держава у особі Міністерства економічного розвитку та торгівлі України, є одноосібним власником Товариства. Міністерство контролює операції Товариства одноосібно або шляхом участі у Наглядовій Раді, а також через призначення голови Правління та його заступників.

Зобов'язання щодо постачання за угодою з ССЕС

Згідно з Генеральним договором про співпрацю у сфері сільського господарства, укладеним з Китайською національною корпорацією машинної промисловості і генеральних підрядів (далі – ССЕС), Товариство зобов'язане здійснювати поставки зернових культур починаючи з 2013/2014 маркетингового року та протягом 15 років. Річна кількість української кукурудзи та інших зернових з еквівалентним значенням, що поставлятиметься Товариством після 1 липня 2017, має складати не менше ніж 5.17 мільйони метричних тон і не більше 6 мільйонів метричних тон на рік. Товариство має надавати пріоритет щодо виконання щорічних поставок зернових ССЕС з урахуванням щорічних експортних можливостей/експортної частини зернових України. У відповідності до Генерального договору та Додаткової угоди № 3, укладеної у 2015 році, ССЕС має право на спеціальну знижку/пільгову маржу, яка застосовується до ринкової ціни у сумі 5 доларів США на кожну метричну тону у випадку укладення прямих контрактів між Товариством та ССЕС.

За 2019 рік Товариство здійснило постачання зернових культур на користь ССЕС у обсязі 751 178 тон (згідно коносаментів) при наданих пропозиціях у кількості 5 203 100 тон (у 2018: 835 352 та 5 265 200, у 2017: 831 112 та 4 461 800 відповідно).

У випадку якщо Товариство не зможе поставити щорічний мінімальний обсяг по контракту, ССЕС матиме право повідомити про це Ексімбанк Китаю, щоб він в свою чергу відкоригував суму надання кредитів відповідно до відношення суми кредиту (1,5 млрд. доларів США) до фактичної щорічної поставки зернових, затверджених у кредитному договорі.

Станом на 31 грудня 2019 року ССЕС подало два позиви до міжнародного арбітражу ГАФТА щодо невиконання Товариством умов Договору, зокрема про:

- невиконання зобов'язань за поставками сільськогосподарської продукції у 2017, 2016, 2015 і 2014 рр.;
- неврахування Товариством спеціальної знижки у розмірі 5 доларів США за кожну метричну тону відповідної продукції, що мала бути поставлена ССЕС;
- порушення Товариством принципу «ексклюзивності» у взаємовідносинах із ССЕС;
- систематичне відхилення пропозицій щодо поставки відповідної продукції, що надходили зі сторони ССЕС у зазначені періоди часу, а також штучне завищення цінових позицій на запитувану сільськогосподарську продукцію;
- продаж сільськогосподарської продукції в обхід компанії ССЕС, порушення права ССЕС «фінального» (кінцевого) контролю;
- невиконання Договору в цілому, що в свою чергу, за твердженням ССЕС, призвело до понесенням ним збитків в розмірі 81 885 тис.дол. США (1 939 025 тис. грн. за курсом НБУ станом на 31.12.2019р.) плюс 4% річних складних відсотків (до 8 200 тис.дол.США або 194 176 тис.грн.).

Товариство, зі свого боку, вважає, що:

- ССЕС неналежним чином виконує і помилково та однобічно тлумачить умови Договору, що унеможливило виконання узгоджених обсягів поставок зернових культур Товариством;
- порушення строків відповіді на пропозиції Товариства - ССЕС не надавало своєчасної (протягом 24 годин з моменту отримання) однозначної відповіді на пропозиції Товариства, тим самим унеможливлювала подальше належне виконання умов Генеральної угоди загалом;
- починаючи з березня 2015 року умови Додаткової угоди змінили попередні домовленості між Товариством та ССЕС щодо «ексклюзивності» експорту товару виключно через ССЕС та встановили новий порядок ціноутворення та зобов'язання Товариства гарантувати спеціальну знижку/пільгову маржу 5 дол. США за тонну на користь ССЕС лише у випадку укладення прямих контрактів між Товариством та ССЕС.

Товариство оцінює, що існує певна ймовірність звернення ССЕС з аналогічними позовами щодо компенсації збитків у зв'язку з невиконанням поставок за роки, що закінчилися 31 грудня 2019р. та 31 грудня 2018 у сумі до 48 265 тис. дол.США або 1 142 915 тис.грн. Проте Товариство оцінює ймовірність задоволення таких позовів як середню, оскільки невиконання об'єму поставок за такі періоди було обумовлене тим, що ССЕС систематично

відмовляється від вигідних пропозицій, які були запропоновані Товариством, аргументуючи це тим, що цінова позиція по окремим видам товару (сільськогосподарської продукції) не співпадає з їхніми очікуваннями та бізнес-інтересами.

Враховуючи вищевказане, станом на 31 грудня 2019 року Товариство не визнало будь-які забезпечення щодо таких претензій ССЕС, оскільки подія вибуття економічних ресурсів оцінюється як ймовірна.

Інші зобов'язання щодо постачання зернових культур

Станом на 31 грудня 2019 року згідно з підписаними контрактами Товариство має зобов'язання щодо постачання зернових культур, зокрема 225 тис. м/тон ячменю, 696 тис. м/тон кукурудзи, 347 тис. м/тон пшениці, 2 тис.тон рапсу (на 31 грудня 2018 року: 9 479 м/тон борошна та висівкових культур).

Зобов'язання з закупівлі зернових культур

Станом на 31.12.2019р. Товариство має контрактні зобов'язання з придбання зернових культур майбутнього врізюю у українських сільськогосподарських виробників, в тому числі 40 815 м/тон пшениці 3 класу та 7 625 м/тон ячменю орієнтовною вартістю 174 384 тис. грн. (в т.ч. ПДВ 20%). Товариством внесена попередня оплата сільгоспвиробникам у сумі 105 703 тис. грн. (в т.ч. ПДВ 20%). Станом на 31.12.2018р. такі зобов'язання складали 117 896 м/тон, а попередня оплата – 373 801 тис. грн. (в т.ч. ПДВ 20%).

Податкові ризики

Для української системи оподаткування характерним є наявність численних податків та законодавства, яке часто змінюється, що може застосовуватися ретроспективно, мати різні тлумачення, а в деяких випадках є суперечливим. Податкові декларації підлягають перевірці з боку різних органів влади, які згідно з законодавством мають право застосовувати суворі штрафні санкції, а також стягувати пеню. Податковий рік залишається відкритим для перевірки податковими органами протягом 3 наступних календарних років для звичайних податкових декларацій і протягом 7 наступних календарних років для перевірок з питань трансфертного ціноутворення, однак за певних обставин податковий рік може залишатися відкритим ще довше, в тому числі у разі уточнення показників податкової звітності внаслідок самостійно виявлених помилок.

Правила трансфертного ціноутворення застосовуються до транскордонних операцій між пов'язаними сторонами, а також до деяких транскордонних операцій між незалежними сторонами, як це визначено в Податковому кодексі України (і щодо яких встановлено досить низький поріг цінового контролю). Ці правила трансфертного ціноутворення передбачають зобов'язання платників податків готувати та подавати документацію про трансфертне ціноутворення щодо контролюваних операцій, та визначають засади та механізми донарахування додаткових податків та процентів у разі, якщо ціни в контролюваних операціях відрізняються від ринкового рівня. Законодавство про трансфертне ціноутворення, що застосовується в Україні з 1 вересня 2013 року із наступними змінами і доповненнями, наближають місцеві правила трансфертного ціноутворення до керівних принципів ОЕСР, але створюють суттєві невизначеності у галузі практичного застосування податкового законодавства за певних обставин. До того ж, інколи податкові органи можуть оспорювати витрати за деякими транзакціями на підставі концепції їх економічної доцільності («ділової мети» або «необґрунтованої податкової вигоди»).

Ці обставини створюють набагато серйозніші податкові ризики в Україні, ніж ризики, які є типовими для країн з більш розвиненими системами оподаткування. Виходячи з власного тлумачення податкового законодавства, офіційних рішень та рішень судів, Товариство вважає, що податкові зобов'язання були належним чином відображені в обліку. Однак контролюючи органи можуть мати інше тлумачення, і, якщо вони зможуть довести обґрунтованість своїх тлумачень, що додаткові витрати можуть суттєво перевищити визнані зобов'язання та створені забезпечення на звітну дату, що може мати суттєвий вплив на результати діяльності, фінансовий стан та грошові кошти Компанії за певний звітний період.

Беручи до уваги труднощі з оцінкою зобов'язань, пов'язаних з податковими питаннями через невизначеність щодо сум та строків майбутніх витрат, в цій фінансовій звітності не було визнано забезпечень за потенційними штрафами та іншими донарахуваннями, пов'язаними з оподаткуванням.

Спори з податковими органами

Станом на 31 грудня 2019 року Товариство брало участь у судових справах з податковими органами з оскарження донарахувань на загальну суму 1 050 946 тис. грн. (31 грудня 2018: 1 266 848 тис. грн.), в тому числі з податку на прибуток – 206 317 тис. грн. основної суми та 15 807 тис. грн. штрафів, з ПДВ – 692 886 тис. грн. основної суми та

135 936 тис. грн. штрафів. Здебільшого, судові позови пов'язані з результатами податкових перевірок за попередні періоди, зокрема з відшкодування ПДВ.

Керівництво Товариства оцінює ризик вибуття грошових ресурсів внаслідок узгодження даних протиріч з податковими органами як середній, відповідно резерви не були відображені у фінансовій звітності по відношенню до цих судових справ. Водночас, дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом за ПДВ була відображена у фінансовій звітності із врахуванням зменшення її корисності на 164 883 тис. грн. внаслідок таких спорів (див. Примітку 11).

Також Товариство брало участь у судових справах відносно порушення валутного законодавства, а саме за порушення строків повернення валютної виручки на строк більш ніж 90 календарних днів від дати оформлення вантажної митної декларації (експорту) протягом 2013-2015р.р. по контрактах на постачання зернових відповідно до законодавства України. Станом на 31 грудня 2019 року умовні зобов'язання за такими судовими справами складаються 82 905 тис. грн.

Пенсійні програми із визначеною виплатою

Відповідно до колективного договору з працівниками Товариство сплачує працівникам певні разові виплати працівникам, які виходять на пенсію, та по досягненні певного віку. Товариство також приймає участь в обов'язковій державній програмі пенсійного забезпечення з визначеною виплатою, яка передбачає дострокове пенсійне забезпечення працівникам, що працюють у ризикованих та шкідливих для здоров'я умовах.

Суми таких виплат залежать від стажу роботи працівника та багатьох інших факторів. Через те, що неможливо достовірно оцінити суми таких зобов'язань Товариство не відображає у фінансовій звітності забезпечення, пов'язані з такими виплатами.

16. Фінансові інструменти та фінансові ризики

Станом на 31 грудня 2019 року та 31 грудня 2018 року справедлива вартість всіх фінансових активів та зобов'язань оцінена як вартість, що несуттєво відрізняється від їх балансової вартості.

Головними ризиками, пов'язаними з фінансовими інструментами Товариства є ризик ліквідності, валютний, кредитний та процентний ризики. Товариство переглядає і узгоджує політику щодо управління кожним з цих ризиків, як зазначено нижче.

Товариство не здійснювало операцій з деривативами з метою управління процентними та валютними ризиками, що виникають в ході діяльності Товариства та джерел її фінансування. Протягом року Товариство не здійснювала торгових операцій з фінансовими інструментами.

Ризик ліквідності та рефінансування

Основним джерелом коштів Товариства є банківські кредити, кредиторська заборгованість та надходження від операційної діяльності. Станом на 31 грудня 2019 року поточні активи Товариства перевищували її поточні зобов'язання на 11 966 401 тис. грн. (31 грудня 2018 року: 16 280 492 тис. грн).

Завдання Товариства є підтримання балансу між безперервністю фінансування та гнучкістю при використанні умов кредитування, що надаються позичальниками та банками. Товариство аналізує свої активи та зобов'язання за їх строками та планує свою ліквідність залежно від очікуваних строків виконання зобов'язань за відповідними інструментами. У разі недостатньої або надмірної ліквідності Товариство перерозподіляє ресурси для досягнення оптимального фінансування своєї діяльності.

Структура фінансових зобов'язань Товариства на 31 грудня 2019 року за термінами погашення на основі договірних недисконтованих платежів представлена у таблиці:

Кредиторська заборгованість за термінами погашення							
(тис.грн.)	За вимогою	до 90 днів	90-180 днів	180-365 днів	1-2 роки	понад 3 роки	РАЗОМ
Довгострокові кредити	-	-	-	-	5 629 211	29 035 043	34 664 254
Поточна кредиторська заборгованість	-	2 810 095	-	2 803 938	-	-	5 614 033
за довгостроковими зобов'язаннями	-	2 640 677	-	2 803 938	-	-	5 444 615
за товари, роботи, послуги	-	169 418	-	-	-	-	169 418
Інші поточні зобов'язання	-	22 091	-	-	-	-	22 091
ВСЬОГО	-	2 832 186	-	2 803 938	5 629 211	29 035 043	40 300 378

Структура фінансових зобов'язань Товариства на 31 грудня 2018 року за термінами погашення на основі договірних недисконтованих платежів представлена у таблиці:

Кредиторська заборгованість за термінами погашення							
(тис.грн.)	За вимогою	до 90 днів	90-180 днів	180-365 днів	1-2 роки	понад 3 роки	РАЗОМ
Довгострокові кредити	-	-	-	-	6 592 654	40 521 191	47 113 845
Поточна кредиторська заборгованість	75 968	4 637 682	-	3 315 346	-	-	8 028 996
за довгостроковими зобов'язаннями	-	4 500 720	-	3 315 346	-	-	7 816 066
за товари, роботи, послуги	75 968	136 962	-	-	-	-	212 930
Інші поточні зобов'язання	-	109 119	-	-	-	-	109 119
ВСЬОГО	75 968	4 746 801	-	3 315 346	6 592 654	40 521 191	55 251 960

Валютний ризик

Товариство підпадає під вплив валютного ризику в тій мірі, в якій існуватиме різниця між валютами отримання кредиту та експортної виручки (переважно долари США) та функціональною валютою (українська гривня). Товариство у звітному періоді не здійснювала операцій з метою хеджування зазначених валютних ризиків.

Балансова вартість фінансових інструментів Товариства, виражених в іноземних валютах, що підтверджена валютному ризику, наведена у таблиці:

	31.12.2019	31.12.2018
(тис.грн.)		
Довгострокові фінансові інвестиції	-	5 537 653
Поточні фінансові інвестиції	4 737 240	8 827 038
Дебіторська заборгованість покупців	475 953	413 613
Дебіторська заборгованість за відсотками	86 473	223 276
Гроші та їх еквіваленти	6 686 764	3 137 321
Фінансові активи, разом	11 986 430	18 138 901
Довгострокові кредити	24 755 135	33 040 368
Поточна частина кредитів	4 417 142	5 349 754
Кредиторська заборгованість постачальників	406	234
Інші поточні зобов'язання	22 091	109 119
Фінансові зобов'язання, разом	29 194 774	38 499 475
Фінансові зобов'язання, нетто	17 208 344	20 360 574

Чутливість фінансових результатів діяльності до зміни курсу долару США характеризується наступним:

(тис.грн.)	Зміна курсу, %	31.12.2019		31.12.2018	
		Вплив на прибуток до оподаткування	Вплив на капітал	Вплив на прибуток до оподаткування	Вплив на капітал
Грн. / Дол.США	+10%	1 720 834	1 720 834	2 036 057	2 036 057

Процентний ризик

Товариство підпадає під вплив процентного ризику в зв'язку з наявністю кредиту з плаваючою процентною ставкою. У наведеній нижче таблиці представлена чутливість прибутку до оподаткування та капіталу Товариства до можливої зміни процентних ставок (при постійному значенні всіх інших змінних):

(тис.грн.)	Зміна, базисних пунктів	31.12.2019		31.12.2018	
		Вплив на прибуток до оподаткування	Вплив на капітал	Вплив на прибуток до оподаткування	Вплив на капітал
Ставка LIBOR 6M	+150	(465 072)	(381 359)	(560 687)	(560 687)
	-125	411 783	337 662	467 239	467 239

Кредитний ризик

Кредитний ризик виникає внаслідок того, що контрагенти, які беруть участь у операціях з Товариством, можуть не виконувати свої зобов'язання, що призводить до фінансових збитків Компанії. Кредитний ризик відноситься до операційних активів, якими управляє Товариство (наприклад, дебіторська заборгованість покупців) та до деяких фінансових інструментів (таких як грошові кошти та фінансові інвестиції). Товариство не здійснювало операцій з метою хеджування кредитних ризиків.

Максимальний розмір кредитного ризику дорівнює балансовій вартості відповідних активів за вирахуванням збитків від їх знецінення, як наведено у таблиці:

(тис.грн.)	31.12.2019	31.12.2018
Довгострокові фінансові інвестиції	-	5 537 653
Поточні фінансові інвестиції	4 737 240	8 827 038
Гроші та їх еквіваленти	6 763 630	3 433 526
Дебіторська заборгованість:	673 613	816 981
покупців	584 833	567 537
за розрахунками з нарахованих доходів	86 473	223 954
з іншими дебіторами	2 307	25 490
Максимальний кредитний ризик	12 174 483	18 615 198

Грошові кошти та фінансові інвестиції у вигляді депозитів розміщуються в українських державних банках, які вважаються такими, що мають мінімальний ризик невиконання зобов'язань.

Товариство також розцінює кредитні ризики за заборгованістю за податками (зокрема за ПДВ, відшкодування якого державою залежить від благонадійності контрагентів, взаємодія з якими спричинила отримання такого активу) та за авансами постачальникам (які вважаються компанією фінансовим інструментом при настанні події суттєвого невиконання договору поставки), зокрема за форвардними операціями з поставки зерна.

Товариство здійснює торгові операції з відомими, кредитоспроможними третіми сторонами. Політика Товариства полягає в тому, що всі контрагенти, які бажають працювати на умовах кредиту, мають пройти відповідні процедури підтвердження кредитоспроможності. Залишки дебіторської заборгованості постійно переглядаються та контролюються Товариством, завдяки чому ймовірність виникнення безнадійних боргів знижується.

Керівництво вважає, що станом на звітні дати Товариство не має значного ризику виникнення кредитних збитків понад суму вже відображеніх збитків від знецінення дебіторської заборгованості (див. Примітку 11).

Станом на 31 грудня 2019 року Товариство мало двох покупців, дебіторська заборгованість яких була більше 10% загальної суми дебіторської заборгованості. 70% загальної суми дебіторської заборгованості було зосереджено у 3 покупців.

Управління капіталом

Товариство розглядає позики та акціонерний капітал як основне джерело фінансування. Головною метою управління капіталом Товариства є підтримка достатньої кредитоспроможності та коефіцієнтів забезпеченості власними коштами з метою збереження можливості Товариству продовжувати свою діяльність.

Товариство здійснює контроль капіталу за допомогою коефіцієнта фінансового важеля, який розраховується як співвідношення чистих зобов'язань до суми акціонерного капіталу та чистих зобов'язань. Товариство включає у розрахунок чистих зобов'язань процентні кредити та позики, кредиторську заборгованість за вирахуванням грошових коштів та їх еквівалентів.

Політика Товариства стосовно управління капіталом націлена на забезпечення і підтримку оптимальної структури капіталу для зменшення загальних витрат на капітал та гнучкості, необхідних для доступу Товариства до ринків капіталу.

(у тис. грн.)	31.12.2019	31.12.2018
Кредити	29 172 277	38 390 122
Поточна кредиторська заборгованість		
за товари, роботи, послуги	169 418	212 930
Мінус: Гроші ті їх еквіваленти	(6 763 630)	(3 433 526)
Чисті зобов'язання	22 578 065	35 169 526
Власний капітал	(9 622 402)	(8 074 384)
Власний капітал і чисті зобов'язання	12 955 662	27 095 142
Коефіцієнт фінансового важеля	174,3%	129,8%

17. Операції з пов'язаними особами

Ключовий управлінський персонал

Ключовим управлінським персоналом Товариства вважаються Голова Правління (або виконуючий його обов'язки) та два його заступники. Винагороди ключовому управлінському персоналу за 2019 та 2018 рік склали:

(тис. грн.)	2019	2018
Зарплата, премії та компенсації	6 550	6 747
Витрати на соціальне страхування	578	540
Всього	7 128	7 287

18. Події після дати балансу

Погашення кредиту від Експортно-імпортного Банку Китаю

У січні 2020 року Товариство погасило частину тіла Кредиту, у сумі еквівалентній 75 000 тис. дол. США., наданим Експортно-імпортним банком Китаю відповідно до умов графіку погашення, а також суму нарахованих процентів.

Відшкодування ПДВ

За період після дати звітності і до дати її затвердження Товариство отримало відшкодування ПДВ з державного бюджету в сумі 470 178 тис. грн.

Податкові перевірки

Після звітної дати Товариство подало позов до податкових органів щодо визнання недійсними податкових повідомлень-рішень за результатами перевірок за вересень-жовтень 2019 та січень 2020 рр. Згідно з цими рішеннями був зменшений розмір від'ємного значення ПДВ в сумі 35 100 тис. грн. та 31 100 тис. грн. відповідно. Станом на дату затвердження цієї фінансової звітності Товариство подало позовну заяву про скасування податкових повідомлень-рішень в сумі 35 100 тис. грн., а щодо податкових повідомлень-рішень в сумі 31 100 тис. грн. керівництво наразі готує відповідні заяви про скасування цих повідомлень. Керівництво Товариства оцінює можливі збитки в результаті врегулювання цих розглядів з податковими органами як маломовірну подію, оскільки податкові повідомлення-рішення були ухвалені неправомірно в рамках податкового законодавства України.

Пандемія COVID-19

31 грудня 2019 року Всесвітній організації охорони здоров'я було повідомлено, що у Вухані, Хубей, було виявлено обмежену кількість випадків пневмонії невідомого походження. 7 січня 2020 року влада Китаю визначила причиною пневмонії новий типу коронавірусу (COVID-19). Починаючи з 31 грудня 2019 року, розвиток та розповсюдження COVID-19 призвело до безлічі пов'язаних з цим подій. Початок 2020 року характеризувався поширенням пандемії, породженої коронавірусом COVID-19, у багатьох країнах світу. Перший випадок захворювання, спричиненого цим вірусом, був виявлений в Україні 3 березня.

Щоб запобігти поширенню вірусу COVID-19 в Україні, у березні 2020 року уряд України запровадив загальнодержавний карантин: ввід тимчасові обмеження на державному кордоні, забезпечив скасування регулярного транспорту та ввів інші обмеження. Залежно від подальших змін у епідеміологічній ситуації, пов'язаних з пандемією, цей обмежувальний захід може бути скасований або продовжений.

Не можна виключати, що вплине на економічне уповільнення в країні з потенційними наслідками, які ще не піддаються кількісній оцінці, а також і безпосередньо на прибутковість Товариства, в основному через вплив ризики зміни операційних доходів, операційних та фінансових витрат.

Товариство продовжує стежити за ситуацією та вживає всіх необхідних запобіжних заходів відповідно до рекомендацій Всесвітньої організації охорони здоров'я та місцевих органів влади.

19. Облікова політика

19.1. Зміни в обліковій політиці

Наступні стандарти були прийняті Товариством до застосування на 1 січня 2019 року:

- МСФЗ (IFRS) 16 «Оренда» (випущений 13 січня 2016 р. та набуває чинності для річних періодів, які починаються 1 січня 2019 р. чи після цієї дати)
- КТМФЗ (IFRIC) 23 «Невизначеність щодо обліку податку на прибуток» (випущено 7 червня 2017 року і набуває чинності для річних періодів, що починаються 1 січня 2019 року або після цієї дати)
- Характеристики дострокового погашення, який передбачає негативну компенсацію - Поправки до МСФЗ (IFRS) 9 (випущені 12 жовтня 2017 року і набувають чинності для річних періодів, що починаються 1 січня 2019 року або після цієї дати)
- Довгострокові частки участі в асоційованих організаціях і спільних підприємствах - Поправки до МСФЗ (IAS) 28 (випущені 12 жовтня 2017 року і набувають чинності для річних періодів, що починаються 1 січня 2019 року або після цієї дати)
- Щорічні удосконалення МСФЗ, 2015-2017 рр. - Поправки до МСФЗ (IFRS) 3, МСФЗ (IFRS) 11, МСФЗ (IAS) 12 і МСФЗ (IAS) 23 (випущені 12 грудня 2017 року і набувають чинності для річних періодів, що починаються 1 січня 2019 року або пізніше дати)
- Поправки до МСФЗ (IAS) 19 «Зміна, скорочення і врегулювання пенсійного плану» (випущені 7 лютого 2018 року і набувають чинності для річних періодів, що починаються 1 січня 2019 року або після цієї дати)

Прийняття до застосування нових стандартів не завдало жодного впливу на фінансовий стан або показники діяльності Товариства. Обсяг орендованих активів є несуттєвим, а вплив невизначеності щодо обліку з податку на прибуток враховано при оцінці відстрочених податків.

Принципи облікової політики, викладені далі, послідовно застосовувалися при складанні фінансової звітності на 31 грудня 2019 р. та 31 грудня 2018 р.

19.2. Зміна презентації

Товариство змінило презентацію Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід), Звіту про рух грошових коштів, Звіту про фінансовий стан та Звіту про зміни у власному капіталі, а також певних приміток до цієї фінансової звітності.

На думку керівництва Товариства, така презентація інформації є більш достовірною та зрозумілою для користувачів фінансової звітності.

19.3. Валютні курси та гіперінфляція

Монетарні активи та зобов'язання, деноміновані в іноземних валютах, перераховуються у функціональну валюту за офіційним валютним курсом Національного Банку України на дату балансу. Немонетарні активи та зобов'язання, виражені в іноземній валюті, відображені за історичною вартістю або справедливою вартістю, перераховуються у функціональну валюту за обмінним курсом на дату операції або на дату визначення справедливої вартості відповідно. Операції в іноземній валюті перераховуються у відповідну функціональну валюту за обмінним курсом, що діє на дату операції. Внаслідок цього прибутки та збитки від валютних операцій визнаються у прибутку або збитку.

19.4. Доходи

Товариство застосувало МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» до всіх періодів, включених у цю фінансову звітність.

Виручка - це дохід, що виникає в ході звичайної діяльності Товариства. Виручка визнається в розмірі ціни контракту. Ціна контракту являє собою відшкодування, право на яке Товариство очікує отримати в обмін на передачу контролю над обіцянними товарами або послугами покупцеві, без урахування сум, одержуваних від імені третіх сторін. Виручка визнається за вирахуванням знижок, повернень і податку на додану вартість, експортних мит і інших аналогічних обов'язкових платежів.

Контракти Товариства з покупцями являють собою договори з фіксованою винагородою та зазвичай включають авансові і відкладені платежі для одного контракту. Кредитні продажі здійснюються з середнім кредитним терміном до 3-х місяців, і тому торгова дебіторська заборгованість класифікується як оборотні активи.

Дебіторська заборгованість визнається, коли товари поставлені або відвантажені на основі умов доставки, так як на цей момент відшкодування є безумовним з огляду на те, що наступ терміну платежу обумовлено лише часом.

Товариство не відображає контрактні активи окремим рядком, оскільки всі суттєві активи відображаються як запаси або торгова дебіторська заборгованість. Товариство не має суттєвих додаткових витрат на отримання контрактів з покупцями або прямих витрат на виконання договорів, які можуть бути визнані як контрактний актив.

Зобов'язання за договором - це зобов'язання організації передати покупцеві товари або послуги, за які організація отримала відшкодування від покупця. Зобов'язання за договором відображені у складі авансів отриманих від покупців.

Продаж товарів

Виручка від продажу товарів визнається на момент переходу контролю над товаром, тобто коли товари поставлені покупцеві, покупець має повну свободу дій щодо товарів і коли відсутнє невиконане зобов'язання, яке може вплинути на приймання покупцем товарів. Поставка вважається здійсненою, коли товари були доставлені в певне місце, ризики зносу і втрати перейшли до покупця, і покупець прийняв товари відповідно до договору, а у Товариства є об'єктивні докази того, що всі критерії приймання були виконані.

Виручка від продажів зі знижкою визнається на основі ціни, зазначененої в договорі, за вирахуванням розрахункових знижок за обсяг проданої продукції. Для розрахунку і створення резерву під знижки використовується метод очікуваної вартості на базі накопиченого досвіду, і дохід визнається тільки в тій сумі, щодо якої існує висока ймовірність того, що в майбутніх періодах не відбудеться значного зменшення визнаної суми. Зобов'язання по поверненню визнається щодо очікуваних знижок за обсяг до сплати покупцям щодо продажів, здійснених до кінця звітного періоду.

Продаж послуг зі зберігання, доробки та перевалки зерна

Товариство надає послуги зі зберігання, доробки та перевалки зернових культур покупцеві, перехід контролю над товарами може перейти як до, так і після перевалки. Це залежить від моменту переходу контролю над товарами, зазначеного в договорі. Виручка від таких послуг вважається окремим зобов'язанням до виконання і визнається протягом періоду надання таких послуг, так як покупець одночасно отримує і споживає вигоди.

Товариство надає послуги за договорами з фіксованою винагородою. Виручка від надання послуг визнається в тому звітному періоді, коли були надані послуги. Виручка визнається виходячи з обсягу послуг, фактично наданих до кінця звітного періоду, пропорційно до загального обсягу послуг, що надаються.

Якщо договори включають кілька зобов'язань до виконання, ціна угоди розподіляється на кожне окреме зобов'язання до виконання виходячи зі співвідношення цін при їхньому окремому продажі. Якщо такі ціни не спостерігаються на активному ринку, вони розраховуються, виходячи з очікуваних витрат плюс маржа.

Оцінки виручки, витрат або обсягу виконаних робіт до повного виконання договору переглядаються в разі зміни обставин. Будь-яке збільшення або зменшення розрахункових сум виручки або витрат, що виникає в зв'язку з цим, відображається у складі прибутку або збитку в тому періоді, в якому керівництву стало відомо про обставини, які привели до їх перегляду.

У разі договорів з фіксованою винагородою покупець сплачує фіксовану суму відповідно до графіка платежів. Якщо вартість послуг, наданих Товариством, перевищує суму платежу, виникає актив за договором з покупцем. Якщо сума платежів перевищує вартість наданих послуг, визнається зобов'язання за договором з покупцем.

Компоненти фінансування

Товариство не передбачає укладення договорів, в яких період між передачею обіцянних товарів або послуг покупцеві і оплатою їх покупцем перевищує один рік. Отже, Товариство не коригує ціни угоди на вплив вартості грошей у часі.

19.5. Витрати за статтями

Собівартість реалізації включає витрати на придбання та виробництво запасів, які були продані третім особам, та інші закупівельні витрати.

Витрати на збиток включають сюрвеєрські та експедиційні послуги в порту, хімічну обробку вантажів, сертифікацію, фрахт, послуги брокерів, заробітну плату та нарахування на зарплату, інші витрати зі збути продукції, а також витрати (зміну) на нарахування резерву сумнівної дебіторської заборгованості.

Загальні та адміністративні витрати включають витрати на загальне управління, управління фінансами, кадрами, IT, юридичну роботу, бухгалтерію, інші функції загального призначення, витрати на які неможливо віднести на до інших функцій.

Прибутки та збитки, що виникають внаслідок вибуття основних засобів в ході звичайної діяльності відображаються по статті інших операційних витрат або доходів. Амортизація та зменшення корисності необоротних активів, задіяних у операційній діяльності, відноситься на витрати функцій, відповідальних за такі активи.

Товариство капіталізує витрати на позики, які безпосередньо відносяться до придбання, будівництва або виробництва кваліфікованого активу, як частину собівартості цього активу. Компанія визнає інші витрати на позики як витрати у тому періоді, у якому вони були понесені. Витрати на позики включають виплату процентів та інші витрати, понесені компанією у зв'язку з позиковими коштами. Суттєвим часом з метою визнання актива кваліфікаційним вважається час, що становить більше 1 року.

19.6. Податки на прибуток

Поточні податкові активи та зобов'язання за поточний і попередні періоди оцінюються в сумі, що очікується до відшкодування від податкових органів або до сплати податковим органам. Ця сума розраховується на основі податкових ставок та положень податкового законодавства, що діють або оголошенні на дату фінансової звітності. Нарахування поточного податку на прибуток здійснюється згідно з українським податковим законодавством на основі оподатковуваного доходу і валових витрат, відображені Товариством у його податкових деклараціях. В 2018-2019 роках ставка податку на прибуток підприємств складала 18%.

Відстрочений податок на прибуток нараховується за методом балансових зобов'язань станом на дату складання фінансової звітності щодо всіх тимчасових різниць між податковою базою активів і зобов'язань та їх балансовою вартістю, відображену для цілей фінансової звітності.

Відстрочені податкові активи визнаються щодо всіх оподатковуваних тимчасових різниць та перенесення на наступні періоди невикористаних податкових активів і невикористаних податкових збитків, якщо є ймовірним отримання майбутнього оподатковуваного прибутку, щодо якого можна використати оподатковувані тимчасові різниці, а також перенесені на наступні періоди невикористані податкові активи і невикористані податкові збитки.

На кожну дату складання фінансової звітності Товариство переглядає балансову вартість відстрочених податкових активів і зменшує їх балансову вартість, якщо більше не існує ймовірності одержання достатнього оподатковуваного прибутку, що дозволив би реалізувати частину або всю суму такого відстроченого податкового активу. Невизнані раніше відстрочені податкові активи переоцінюються Товариством на кожну дату фінансової звітності й визнаються тоді, коли виникає ймовірність одержання в майбутньому оподатковуваного прибутку, що дає можливість реалізувати відстрочений податковий актив.

Відстрочені податкові активи та зобов'язання визначаються за податковими ставками, застосування яких очікується у році, в якому відбудеться реалізація активу чи погашення зобов'язання, на основі діючих або оголошених на дату фінансової звітності податкових ставок і положень податкового законодавства.

Визнання відстрочених податкових активів або зобов'язань, які відносяться до об'єктів, які визнаються у капіталі, визнаються у капіталі, а не у звіті про прибутки та збитки чи сукупний дохід.

Відстрочені податкові активи та відстрочені податкові зобов'язання підлягають взаємозаліку при наявності повного юридичного права зарахувати поточні податкові активи в рахунок поточних податкових зобов'язань, якщо вони стосуються податків на прибуток, накладених тим самим податковим органом на той самий суб'єкт господарювання.

Оцінки Товариством поточних витрат і зобов'язань щодо податку на прибуток розраховуються за умови, що всі податкові розрахунки, подані Компанією, підлягатимуть перевірці відповідними податковими органами. Товариство та відповідні податкові органи можуть мати різні тлумачення того, як повинні застосовуватися правила до фактичних операцій. При визначенні суми поточного та відстроченого податку Товариство враховує вплив невизначених податкових позицій, а також можливе стягнення додаткових податків, пені та прострочених платежів. Товариство визначає резерви на витрати з податків, які вона оцінює будуть сплачені в кінцевому результаті під час завершення податкових перевірок, включаючи штрафи та пені, які можуть бути сплачені. Товариство вивільняє такі резерви, коли завершується податкова перевірка відповідного року (що впливає на податкові витрати попередніх років), або в іншому випадку, коли закінчується строк для податкових нарахувань на відповідний рік, якщо немає очевидних причин для більш раннього вивільнення. Товариство вважає, що її розрахунки податкових зобов'язань є адекватними для всіх відкритих податкових років на основі оцінки багатьох факторів, включаючи тлумачення податкового законодавства та попереднього досвіду. Ця оцінка спирається на оцінки та припущення і може включати низку суджень щодо майбутніх подій. Нова інформація може стати доступною, що змусить Товариство змінити судження щодо адекватності існуючих податкових зобов'язань; такі зміни в податкових зобов'язаннях вплинуть на витрати податку в період, коли таке судження буде зроблено.

При оцінці впливу невизначеності Товариство виходить з припущення, що податкові органи будуть проводити перевірку сум, на проведення перевірки яких мають право, і при проведенні перевірки будуть мати всю повноту знань або всю значимість інформації. Якщо існує низька ймовірність прийняття податковими органами рішення з конкретного питання, щодо якого існує невизначеність при відображені податку, наслідки невизначеності відображаються у визначенні відповідного оподатковуваного прибутку або оподатковуваного збитку, податкових баз, невикористаних податкових збитків, невикористаних податкових пільг або податкових ставок за допомогою використання або найбільш ймовірного значення, або очікуваного значення, в залежності від того, який метод Товариство вважає найбільш відповідним для прогнозування допустимої межі невизначеності. Товариство відображає вплив зміни фактів і обставин або появи нової інформації, яка впливає на судження або оціночні значення, як зміну облікових оцінок. Прикладами змін таких фактів і обставин або нової інформації, яка може привести до перегляду судження або оцінки, є, в тому числі, але не обмежуючись, перевірки або дії податкових органів, зміни правил, встановлених податковими органами, або закінчення строку дії права податкових органів на перевірку або повторну перевірку конкретного питання щодо відображення податку на прибуток. Відсутність згоди або незгоди податкових органів з окремим рішенням з конкретного питання щодо

відображення податку, за відсутності інших фактів, не представляє зміну фактів і обставин або нову інформацію, яка впливає на судження і оціночні значення.

Відповідно до податкового законодавства України у разі виплати дивідендів Товариство зобов'язане сплатити авансовий внесок з податку на прибуток у розмірі 18% від суми дивідендів при такій виплаті, що може бути зарахований в рахунок наступних платежів з податку на прибуток.

19.7. Податок на додану вартість

Виручка, витрати та активи визнаються за вирахуванням суми податку на додану вартість (ПДВ), крім випадків, коли ПДВ, що виник при купівлі активів або послуг, не відшкодовується податковим органом. У цьому разі ПДВ визнається відповідно як частина витрат на придбання активу або частина статті витрат.

Зобов'язання з поставки товарів, робіт, послуг за отриманими від покупців авансів визнаються за вирахуванням ПДВ, що сплачується компанією з таких авансів (у разі якщо отримання таких авансів оподатковується ПДВ).

Чиста сума ПДВ, що відшкодовується податковим органом або сплачується йому, включається до дебіторської чи кредиторської заборгованості, відображеній у звіті про фінансовий стан.

Витрати від знецінення ПДВ відображаються у складі собівартості реалізації.

19.8. Фінансові інструменти та справедлива вартість

Первісне визнання фінансових активів інших, ніж дебіторська заборгованість, та фінансових зобов'язань здійснюється на дату укладання угоди, коли Компанія стає стороною договору про фінансовий інструмент.

Фінансовий актив (крім дебіторської заборгованості) або фінансове зобов'язання спочатку оцінюється за справедливою вартістю, включаючи витрати по угоді. В подальшому Товариство оцінює всі такі фінансові активи за зобов'язання за амортизованою вартістю. Фінансові активи і зобов'язання, які відображені в фінансової звітності Товариства за балансовою вартістю, істотно не відрізняються від їх справедливої вартості.

Витрати по угоді є додатковими витратами, що безпосередньо відносяться до придбання, випуску або викуптя фінансового інструменту. Додаткові витрати - це витрати, які не були б понесені, якби операція не відбулася. Витрати на проведення операції включають виплати та комісійні, сплачені агентам, консультантам, брокерам та дилерам, збори, які сплачуються регулюючим органам та фондовим біржам, а також податки і збори, що стягаються при передачі власності. Витрати на проведення операції не включають премій або дисконтів за борговими зобов'язаннями, витрат на фінансування, внутрішніх адміністративних витрат чи витрати на зберігання.

Для визначення справедливої вартості фінансових інструментів, які не обертаються на активному ринку, Компанія використовує такі моделі оцінки, як модель дисконтування грошових потоків. Існує ймовірність виникнення відмінностей між справедливою вартістю при первісному визнанні, яка приймається рівною ціною угоди, і сумою, визначеною при початковому визнанні за допомогою моделі оцінки, що використовує вихідні дані Рівня 3. Якщо після калібрування вступних даних для моделей оцінки виникають будь-які відмінності, такі відмінності спочатку визнаються у складі інших активів або інших зобов'язань, а згодом рівномірно амортизуються протягом терміну дії фінансових інструментів. У разі використання вихідних даних Рівня 1 або Рівня 2 виникають різниці, які негайно визнаються в прибутку чи збитку. Протягом звітного періоду не відбувалося переводів фінансових інструментів між Рівнями 1, 2 і 3.

Амортизована вартість являє собою величину, в якій фінансовий інструмент був оцінений при первісному визнанні, за вирахуванням погашення основної суми боргу, зменшено або збільшено на величину нарахованих відсотків, а для фінансових активів – за вирахуванням суми збитків від знецінення. Нарощені відсотки включають амортизацію відкладених при первісному визнанні витрат на операцію, а також будь-яких премій або дисконту від суми погашення із використанням методу ефективної процентної ставки. Нарощовані процентні доходи і нараховані процентні витрати, включаючи нарощений купонний дохід та амортизований дисконт або премія (включаючи відкладену при наданні комісію, при наявності такої), не відображаються окремо, а включаються до балансової вартості відповідних статей звіту про фінансовий стан.

Метод ефективної процентної ставки - це метод розподілу процентних доходів або процентних витрат протягом відповідного періоду з метою забезпечення постійної процентної ставки в кожному періоді (ефективної процентної ставки) на балансову вартість інструменту. Ефективна процентна ставка - це ставка, що застосовується при точному дисконтуванні розрахункових майбутніх грошових платежів або надходжень (без урахування майбутніх кредитних витрат) протягом очікуваного часу існування фінансового інструменту або, де це доречно,

більш короткого періоду до чистої балансової вартості фінансового інструмента. Ефективна процентна ставка використовується для дисконтування грошових потоків по інструментах із плаваючою ставкою до наступної дати зміни процентної ставки, за винятком премії чи дисконту, які відображають кредитний спред за плаваючою ставкою, встановленої для даного інструмента, або інших змінних факторів, які встановлюються незалежно від ринкових ставок. Такі премії або дисконти амортизуються протягом всього очікуваного терміну дії інструмента. Розрахунок приведеної вартості включає всі винагороди і суми, виплачені або отримані сторонами за договором, і є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки.

Припинення визнання фінансових активів Товариством відбувається, якщо закінчується строк дії прав Товариства відповідно до договору на отримання грошових коштів від фінансових активів або якщо вона передає передбачені договором права на отримання грошових коштів від фінансових активів в рамках операції без збереження практично всіх ризиків та вигід, пов'язаних із правом володіння фінансовим активом. Фінансові активи списуються цілком або частково, коли Компанія вичерпала всі практичні можливості по їх стягненню і прийшла до висновку про необґрунтованість очікувань щодо відшкодування таких активів. Списання являє собою припинення визнання. Ознаки відсутності обґрунтованих очікувань щодо стягнення включають:

- контрагент зазнає значних фінансових труднощів, що підтверджується фінансовою інформацією про контрагента, що знаходиться в розпорядженні Компанії;
- контрагент розглядає можливість оголошення банкрутства або фінансової реорганізації;
- існує негативна зміна платіжного статусу контрагента, обумовлена змінами національних або місцевих економічних умов, що впливають на контрагента.

Компанія може списати фінансові активи, щодо яких ще не вживаються заходи щодо примусового стягнення, коли у неї немає обґрунтованих очікувань щодо їх стягнення.

Товариство припиняє визнання фінансового зобов'язання, коли зазначені у договорі зобов'язання були виконані, анульовані або строк їх дії закінчився. Товариство також припиняє визнання фінансового зобов'язання, коли його умови змінені, а грошові потоки від модифікованого зобов'язання суттєво відрізняються від попередніх; в цьому випадку нове фінансове зобов'язання, що базується на модифікованих умовах, визнається за справедливою вартістю.

Процентні доходи та витрати, прибутки та збитки від курсових різниць та зменшення корисності фінансових інструментів визнаються у звіті про прибутки та збитки. Будь-який прибуток або збиток при припиненні визнання фінансових активів та зобов'язань також визнається в прибутку чи збитку.

До грошових коштів і їх еквівалентів і фінансових інвестицій також застосовуються вимоги МСФЗ (IFRS) 9 щодо знецінення, але виявлений збиток від знецінення не є суттєвим.

19.9. Дебіторська заборгованість

Дебіторська заборгованість включає короткострокові борги контрагентів або передоплачені суми за вирахуванням резервів під очікувані кредитні збитки (ОКЗ). Компанія утримує дебіторську заборгованість для її договірного виконання та погашення грошовими коштами, та класифікує і оцінює її як фінансові активи, що обліковуються за амортизованою собівартістю.

Первісне визнання дебіторської заборгованості здійснюється на дату її виникнення. Первісна оцінка дебіторської заборгованості відбувається за ціною операції.

Товариство застосовує спрощений підхід, передбачений в МСФЗ (IFRS) 9, до оцінки очікуваних кредитних збитків, при якому використовується оцінний резерв під очікувані кредитні збитки за весь термін («довічні ОКЗ») для всієї торгової та іншої дебіторської заборгованості, та активів за договорами.

Для оцінки очікуваних кредитних збитків дебіторська заборгованість покупців групується за класом кредитного ризику та використовується метод матриці резервування, заснованої на кількості днів прострочення активу. Основними вихідними даними при визначенні матричних відсотків є історія списань попередніх років, суми, які на даний час заявлені в рамках справ про банкрутство, і ймовірність можливого списання таких сум, середній кредитний період, інформація про прострочені борги та історичний досвід роботи з окремими покупцями. Очікувані кредитні збитки за кредитами оцінюються з урахуванням всієї доступної обґрунтованої та достовірної інформації, включаючи прогнозну інформацію про бізнес контрагента, фінансові та економічні обставини. Також робиться припущення щодо прогнозних умов ринкового, кредитного, валютного та суверенного ризиків, зміни у економічній конкуренції та державному регулюванні протягом остаточного кредитного періоду дебіторської

заборгованості, що існує на дату балансу. Нараховані знижки та підтверджені забезпечення, що оцінюються за їх очікуваною вартістю, вираховуються із сум дебіторської заборгованості при визначенні максимального розміру очікуваного кредитного збитку, щодо якого застосовуються відсотки за матрицею.

Очікувані кредитні збитки за іншою дебіторською заборгованістю та фінансовими активами за амортизованою собівартістю, як правило, оцінюються шляхом оцінки кожної дебіторської заборгованості окремо. Для залишків, що відображаються як інша дебіторська заборгованість та поточні фінансові активи, оцінюються тільки довічні очікувані кредитні збитки.

Очікувані кредитні збитки являють собою розрахункову оцінку, зважену з урахуванням ймовірності кредитних збитків. Кредитні збитки оцінюються як теперішня вартість усіх очікуваних недоотримань грошових коштів (тобто різниця між грошовими потоками, що належать Товаристу відповідно до договору, і грошовими потоками, які Товариство очікує отримати). Очікувані кредитні збитки дисконтуються за ефективною процентною ставкою фінансового активу.

На кожну звітну дату Товариство оцінює, чи є фінансові активи кредитно-знеціненими. Дебіторська заборгованість є «кредитно-знеціненою», коли відбулася одна або кілька подій, які мають негативний вплив на очікувані майбутні грошові потоки фінансового активу. Для визначення ймовірності дефолту Товариство визначає дефолт як ситуацію, коли схильність до ризику відповідає одному або декільком з нижче перелічених критеріїв:

- прострочення позичальником передбачених договором платежів перевищує 90 днів;
- міжнародні рейтингові агентства включають позичальника в клас рейтингів дефолту;
- позичальник відповідає критеріям вірогідною неплатоспроможності, зазначеним нижче:
  - неплатоспроможність або невиконання зобов'язанням по договору;
  - порушення клієнтом одного або декількох фінансових обмежувальних умов (ковенант);
  - реструктуризація боргу Товариством на умовах, які б Товариство не приймало за усіх інших рівних умов;
  - поява ймовірності банкрутства або фінансової організації позичальника.
  - Інші значні фінансові труднощі позичальника або емітента

Дебіторська заборгованість списується тільки тоді, коли немає реальної перспективи її стягнення, після завершення відповідних юридичних дій та незворотнього припинення бізнес-діяльності з дефолтним контрагентом.

Суми резерву під збитки від фінансових активів, що оцінюються за амортизованою вартістю, вираховуються з валової балансової вартості активів. Втрати від зменшення корисності торгової дебіторської заборгованості відображаються у складі витрат на збут, а для інших активів – у складі інших операційних витрат.

19.10. Запаси

Запаси оцінюються за меншою з двох величин: собівартістю або чистою вартістю реалізації.

Собівартість запасів включає в себе ціну покупки, імпортні мита та інші податки (за винятком тих, які згодом відшкодовуються Товариству податковими органами), а також витрати на транспортування, тимчасове зберігання запасів на проміжних складах, навантаження-розвантаження, страхування та інші витрати, які безпосередньо відносяться на придбання запасів, та які пов'язані з забезпеченням доставки запасів в основну точку реалізації - портові елеватори, на майданчиках яких відбувається остаточне формування партій запасів різної класності та їх відвантаження згідно з укладеними контрактами.

Чиста вартість реалізації є оцінкою вартістю реалізації в ході звичайної господарської діяльності за вирахуванням будь-яких очікуваних майбутніх витрат, пов'язаних з доведенням продукції до готовності та її реалізацією (включаючи її транспортування, підготовку та інші операції).

Собівартість реалізації обраховується за методом ФІФО або середньозваженої вартості в залежності від категорії запасів та напрямків їх подальшого використання (реалізація зернових культур на експорт та готова продукція).

Товариство здійснює уцінку товарів за якістю, що на дату балансу втратили якість або очікується її фізичне погіршення до дати продажу, виходячи з минулого досвіду. Товариство здійснює уцінку товарів на застарілість для надлишкових або повільно-реалізовуваних продуктів, для яких прогноз споживчого попиту недостатній протягом очікуваного залишкового комерційного життя запасів. Для надлишкових продуктів, які Товариство, ймовірно, зможе продати як відходи чи побічну продукцію – уцінка здійснюється до чистої вартості реалізації,

яка оцінюється за очікуваною виручкою. Якщо продаж відходів не є ймовірним, то уцінка здійснюється у сумі повної вартості надлишкових запасів. Запаси, які не продаються, уцінюються на повну вартість.

Щоб визначити суми уцінки запасів, застосовується суттєвий аналіз та управлінське судження щодо типів продукції, виду, сорту та кількістю товару, якістю товару та прогнозними даними про продажі, останню комерційну практику, наявні ринки збути та очікувані зміни у портфелі продуктів. Зміни на ринку та в конкурентному середовищі також іноді призводять до скорочення терміну комерційного життя окремого продукту з варіюванням між фактичними та раніше прогнозованими продажами і, як наслідок, більшим ризиком надлишкової продукції.

Витрати від знецінення запасів відображаються у складі інших операційних витрат.

19.11. Біологічні активи та сільськогосподарська продукція

Сільськогосподарські культури спочатку відображаються за справедливою вартістю за вирахуванням оціночных цін в даному регіоні. Прибуток або збиток, що виникають після первісного визнання сільськогосподарської продукції за справедливою вартістю за вирахуванням витрат "на місці продажу", відображаються у періоді виникнення.

Незібраний урожай оцінюється за справедливою вартістю, яка визначається як поточна вартість очікуваного чистого грошового потоку від даних активів, який дисконтованій за ринковою ставкою до обліку оподаткування. Поточний стан незібраного врожаю включає будь-які збільшення його вартості у зв'язку з додатковою біологічною трансформацією та майбутньою діяльністю Товариства.

Первісне визнання біологічного активу рослинництва, справедлива вартість якого не може бути надійно оцінена в зв'язку з тим, що період трансформації біологічного активу дуже короткий, оцінювати по собівартості (первісній вартості).

19.12. Основні засоби

Після первісного визнання за собівартістю, об'єкти основних засобів визначаються за справедливою вартістю за вирахуванням подальшої накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності.

Переоцінка здійснюється з такою періодичностю, щоб уникнути суттєвих розбіжностей між справедливою вартістю переоціненого активу та його балансовою вартістю. Збільшення балансової вартості, що виникає внаслідок переоцінки, відноситься на резерв з переоцінки в складі власного капіталу в звіті про фінансовий стан, за винятком сум, що компенсиують зменшення вартості активу, раніше відображеного у звіті про сукупний дохід. В цьому випадку сума збільшення вартості такого активу відображається у звіті про сукупний дохід. Зменшення компенсиється збільшенням балансової вартості цих активів. В такому випадку сума зменшення такого активу відноситься на рахунок цього резерву. Після вибуття активу відповідна сума, включена до резерву переоцінки, переноситься до складу нерозподіленого прибутку.

Об'єкт основних засобів знімається з обліку після його вибуття або коли одержання економічних вигод від його подальшого використання або вибуття не очікується. Прибутки або збитки, що виникають у зв'язку зі зняттям активу з обліку (розраховані як різниця між чистими надходженнями від вибуття активу і його балансовою вартістю), включаються до звіту про прибутки та збитки та звіту до сукупний дохід (у частині обліку переоцінки) за рік, у якому актив був знятий з обліку.

Амортизація основних засобів нараховується прямолінійним методом на основі очікуваних строків корисного використання відповідних активів:

- Елеватори та інші будівлі 20-70 років
- Транспортні засоби 5-15 років
- Машини та обладнання 5-20 років
- Інші основні засоби 3-10 років

Залишкова вартість активів, строки корисного використання і методи нарахування амортизації аналізуються наприкінці кожного звітного року й коригуються по мірі необхідності.

19.13. Нематеріальні активи

Нематеріальні активи, які були придбані окремо, при первісному визнанні оцінюються за первісною вартістю. Після первісного визнання нематеріальні активи обліковуються за історичною вартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та збитків від зменшення корисності. Нематеріальні активи, які створюються в рамках підприємства, за винятком капіталізованих витрат на розробку, не капіталізуються, а витрати відображаються у звіті про прибутки за збитки в тому році, в якому вони були понесені.

Нематеріальні активи амортизуються протягом періоду корисного використання та оцінюються щодо наявності ознак можливого зменшення корисності. Сроки й метод амортизації нематеріальних активів аналізуються, як мінімум, наприкінці кожного фінансового року. Зміна передбачуваних термінів чи способу отримання прогнозованих економічних вигід, втілених в активах, відображається як зміна методу або періоду амортизації, залежно від ситуації, і враховується як зміна облікової оцінки. Витрати на амортизацію нематеріальних активів визнаються у звіті про прибутки за збитки в категорії витрат відповідно до функції активу.

19.14. Зменшення корисності нефінансових активів

На кожну звітну дату Товариство проводить оцінку наявності ознак можливого зменшення корисності активів. За наявності таких ознак або при необхідності проведення щорічного тестування Товариство визначає суму відшкодування активу. Сума відшкодування активу є більшою із двох величин: справедливої вартості активу або одиниці, що генерує грошові потоки, за мінусом витрат на реалізацію і вартості його використання. Сума відшкодування активу визначається для кожного окремого активу, якщо цей актив генерує надходження коштів, і ці кошти, в основному, не залежать від інших активів або груп активів. Коли балансова вартість активу перевищує суму його відшкодування, вважається, що корисність активу зменшилася, і його вартість списується до суми відшкодування. При оцінці вартості використання очікувані грошові потоки дисконтуються до їхньої теперішньої вартості з використанням ставки дисконту (до оподатковування), що відображає поточні ринкові оцінки вартості грошей у часі й ризики, властиві цьому активу. При визначені справедливої вартості за мінусом витрат на реалізацію використовується належна модель оцінки. Такі розрахунки підтверджуються оціночними показниками, котируваннями цінних паперів, які вільно обертаються на біржі чи іншими доступними показниками справедливої вартості.

Збитки від зменшення корисності визнаються у звіті про прибутки та збитки в складі витрат, які відповідають функціям активів зі зменшеною корисністю, за виключенням попередньо переоцінених об'єктів основних засобів, сума дооцінки яких відображалась безпосередньо у капіталі. В такому випадку зменшення корисності також відображається в капіталі в сумі, що не перевищує попередню переоцінку.

На кожну звітну дату здійснюється оцінка ознак того, що збиток від зменшення корисності, визнаний щодо активу раніше, вже не існує або зменшився. При наявності таких ознак Товариство оцінює суму відшкодування активу. Збиток від зменшення корисності, визнаний для активу в попередніх періодах, сторнується в тому випадку, якщо змінилися попередні оцінки, застосовані для визначення суми відшкодування активу з моменту визнання останнього збитку від зменшення корисності. У такому випадку балансова вартість активу збільшується до суми його відшкодування. Збільшена балансова вартість активу внаслідок сторнування збитку від зменшення корисності не повинна перевищувати балансову вартість (за мінусом амортизації), яку б визначили, якщо збиток від зменшення корисності активу не визнали б у попередні роки. Сторнування збитку від зменшення корисності визнається у звіті про сукупний дохід за винятком випадків, коли актив відображається за переоціненою вартістю. У таких випадках сторнування відображається як дооцінка.

19.15. Забезпечення

Забезпечення визнається тоді, коли Товариство має теперішнє зобов'язання (юридичне або конструктивне) внаслідок минулоЯ події, і існує імовірність, що для погашення зобов'язання знадобиться вибуття ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди, і сума зобов'язання може бути достовірно оцінена.

У разі якщо Товариство очікує компенсації деяких або всіх витрат, необхідних для погашення забезпечення (наприклад, шляхом страхових контрактів), компенсація визнається як окремий актив, але тільки тоді, коли отримання компенсації фактично визначене. У звіті про прибутки за збитки витрати, пов'язані із забезпеченням, відображаються за вирахуванням суми компенсації, що визнається в разі погашення зобов'язання.

Коли вплив зміни вартості грошей у часі є суттевим, сума забезпечення визначається шляхом дисконтування прогнозованих потоків грошових коштів із застосуванням ставки дисконту до оподаткування з урахуванням ризиків, пов'язаних з певним зобов'язанням (у випадку наявності таких ризиків). При застосуванні дисконтування збільшення суми забезпечення, що відображає плин часу, визнається як фінансові витрати.

19.16. Виплати працівникам

Витрати на оплату праці, які включають короткострокові премії, компенсації та пільги, оцінюються на недисконтованій основі та відображаються як витрати у відповідному періоді.

Зобов'язання з оплати праці визнаються для сум, які, як очікується, будуть виплачені за короткостроковими преміями та компенсаціями, якщо Компанія має поточне юридичне або реальне зобов'язання сплатити таку суму працівникові як результат його минулої служби, та таке зобов'язання можна достовірно оцінити.

Зобов'язання щодо внесків до пенсійних планів з визначеними внесками, що управляються державою, такими як Державний пенсійний фонд України, визнаються як витрати на виплати працівникам у звіті про прибутки та збитки у періоді, протягом якого надаються послуги працівниками. Передоплачені внески визнаються як актив у тій мірі, в якій існує вірогідність їх грошового відшкодування або скорочення майбутніх платежів.

Виплати в зв'язку з звільненням сплачуються на найбільш ранню дату: або коли Компанія більше не може відкликати пропозицію таких компенсацій, або коли Компанія оголошує плани про реструктуризацію. Якщо виплати не очікуються повністю протягом 12 місяців після закінчення звітного періоду, сума визнаного забезпечення дисконтується.

19.17. Потенційні зобов'язання

Потенційні зобов'язання не визнаються у фінансовій звітності за виключенням випадків, коли існує ймовірність того, що для погашення зобов'язання буде необхідним видуття ресурсів, що втілюють в собі економічні вигоди, і є можливість достовірно визначити суму зобов'язання. Інформація про потенційні зобов'язання розкривається за винятком випадків, коли ймовірність видуття ресурсів, котрі втілюють у собі економічні вигоди, є віддаленою.

19.18. Стандарти та інтерпретації, що ще не застосовані

Очікується, що наступні стандарти та інтерпретації після набуття чинності не будуть мати суттєвий вплив на фінансову звітність Компанії:

- Продаж або внесок активів в асоційовану організацію або спільне підприємство інвестором - Поправки до МСФЗ (IFRS) 10 та МСФЗ (IAS) 28 (випущені 11 вересня 2014 року і набувають чинності для річних періодів, що починаються після дати, визначені Радою з міжнародних стандартів фінансової звітності).
- МСФЗ (IFRS) 17 «Договори страхування» (випущений 18 травня 2017 року і набуває чинності для річних періодів, що починаються 1 січня 2021 року або після цієї дати).
- Поправки до Концептуальних основ фінансової звітності (опубліковані 29 березня 2018 р. та набувають чинності для річних періодів, що починаються 1 січня 2020 року або після цієї дати).
- Визначення бізнесу - Поправки до МСФЗ (IFRS) 3 (випущені 22 жовтня 2018 року і діють стосовно придбання з початку річного звітного періоду, починається 1 січня 2020 року або після цієї дати).
- Визначення суттєвості - Поправки до МСФЗ (IAS) 1 і МСФЗ (IAS) 8 (випущені 31 жовтня 2018 року і діють до річних періодів, що починаються 1 січня 2020 року або після цієї дати).

20. Додаткова інформація

ЗВІТ ПРО ПРИБУТКИ ТА ЗБИТКИ

За рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

(в тис. дол. США)

\$'000	2019	2018
Доходи від реалізації	537 861	388 688
Прибуток від зміни "справедливої вартості за вирахуванням очікуваних витрат з продажу"	67	577
Собівартість реалізації	(593 415)	(370 674)
Валовий (збиток)/прибуток	(55 487)	18 591
Витрати на збут	(13 011)	(4 827)
Адміністративні витрати	(13 797)	(12 772)
Інші операційні (витрати)/доходи, чисті	(22 461)	(569)
Операційний (збиток) / прибуток	(104 756)	423
Фінансові доходи	133 630	41 853
Фінансові витрати	(92 107)	(96 560)
(збиток) до оподаткування	(63 233)	(54 284)
Дохід з податку на прибуток	3 337	283
(збиток) за рік	(59 896)	(54 001)

ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД

За рік, що закінчився 31 грудня 2019 року

(в тис. дол. США)

\$'000	2019	2018
Збиток за звітний рік	(59 896)	(54 001)
Курсові різниці при перерахунку у валюту подання	(54 733)	(2 302)
Інший сукупний дохід/(збиток) за звітний рік, за вирахуванням податків	(54 733)	(2 302)
Разом сукупний дохід/(збиток) за звітний рік, за вирахуванням податків	(114 629)	(56 303)

Головний бухгалтер

B.M. Коваленко

I.M. Чорна

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН

Станом на 31 грудня 2019 року

(в тис. дол. США)

\$'000	<i>2019</i>	<i>2018</i>
АКТИВИ		
Необоротні активи		
Основні засоби	149 918	130 918
Нематеріальні активи	594	286
Довгострокові фінансові інвестиції	-	200 000
	150 512	331 204
Оборотні активи		
Запаси	147 229	276 090
Біологічні активи	1 115	762
Дебіторська та інша заборгованість	24 789	21 418
Передплати та інші оборотні активи	66 016	69 610
Передплата з податку на прибуток	176	82
Поточні фінансові інвестиції	200 002	318 801
Грошові кошти та їх еквіваленти	285 554	124 007
	724 8811	810 770
ВСЬОГО АКТИВИ	875 393	1 141 974
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ І ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
Власний капітал		
Акціонерний капітал	108 560	108 560
Резерв з переоцінки	95 745	81 905
Додаткові внески акціонера	5 503	5 503
Накопичені збитки та інші резерви	(694 899)	(635 003)
Кумулятивний резерв валютного перекладу	78 842	147 415
Всього власний капітал	(406 249)	(291 620)
Довгострокові зобов'язання		
Довгострокові зобов'язання за кредитами	1 045 138	1 193 299
Відстрочені податкові зобов'язання	16 833	17 515
	1 061 971	1 210 814
Короткострокові зобов'язання		
Поточні забезпечення	21 871	12 302
Поточні зобов'язання за кредитами	186 487	193 214
Аванси отримані та інші поточні зобов'язання	4 160	9 573
Кредиторська заборгованість	7 153	7 691
	219 671	222 780
Всього зобов'язання	1 281 642	1 433 594
ВСЬОГО ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ І ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	875 393	1 141 974

B. Kovalenko
I.M. Chorna

В.М. Коваленко

І.М. Чорна

ЗВІТ ПРО ЗМІНИ У ВЛАСНОМУ КАПІТАЛІ

За рік, що закінчився на 31 грудня 2019 року

(в тис. дол. США)

\$'000	Акціонерний капітал	Резерв з переоцінки	Додаткові внески акціонерів	Накопичені збитки та інші резерви	Кумулятив- ний резерв валютного перекладу	Всього
На 31 грудня 2017 р. (перераховано)	108 560	80 799	5 503	(580 514)	150 823	(234 829)
Ефект прийняття МСФЗ (IFRS) 9	-	-	-	(488)	-	(488)
Чистий збиток за рік	-	-	-	(54 001)	-	(54 001)
Курсові різниці при перерахунку у валюту подання	-	1 106	-	-	(3 408)	(2 302)
Разом суккупний дохід/(збиток)	-	1 106	-	(54 001)	(3 408)	(56 303)
На 31 грудня 2018 р.	108 560	81 905	5 503	(635 003)	147 415	(291 620)
Чистий збиток за рік	-	-	-	(59 896)	-	(59 896)
Курсові різниці при перерахунку у валюту подання	-	13 840	-	-	(68 573)	(54 733)
Разом суккупний дохід/(збиток)	-	13 840	-	(59 896)	(68 573)	(114 629)
На 31 грудня 2019 р.	108 560	95 745	5 503	(694 899)	78 842	(406 249)

Б. Коваленко

B.M. Kovalenko

I.M. Chorna

ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШВИХ КОШТИВ

За рік, що закінчився на 31 грудня 2019 року

(в тис. дол. США)

\$'000	2019	2018
Операційна діяльність		
(Збиток) до оподаткування	(63 233)	(54 284)
<i>Негрошові коригування для приведення прибутку до оподаткування до чистих грошових потоків:</i>		
Прибуток від зміни "справедливої вартості біологічних активів за вирахуванням очікуваних витрат з продажу"	(67)	(577)
Курсові різниці	11 174	2 266
Фінансовий дохід	(133 630)	(41 853)
Фінансові витрати	92 105	96 487
Штрафи та пені, чисті	6 864	(1 024)
Знос основних засобів	3 992	3 797
Амортизація нематеріальних активів	58	68
Нарахування резерву сумнівних боргів торгівельної та іншої дебіторської заборгованості	8 834	(1 393)
Знецінення авансів, які видані	-	(134)
Втрати від втрат та нестачі запасів	8 577	-
Списання кредиторської заборгованості	(1 175)	-
<i>Зміни в робочому капіталі в частині:</i>		
Дебіторської та іншої заборгованості	(5 347)	(13 348)
Запасів	152 267	(101 865)
Кредиторської та іншої заборгованості	(4 152)	961
	76 267	(117 386)
Відсотки сплачені	(100 445)	(93 102)
Чистий рух коштів, використаних в операційній діяльності	(24 178)	(210 488)
Інвестиційна діяльність		
Придбання основних засобів і нематеріальних активів	(1 428)	(3 429)
Надходження від погашення депозитів	295 683	386 464
Відсотки отримані	24 041	25 051
Чистий рух коштів, отриманих від інвестиційної діяльності	318 296	408 086
Фінансова діяльність		
Погашені позики	(156 882)	(151 780)
Чистий рух коштів, використаних у фінансовій діяльності	(156 882)	(151 780)
Чисте збільшення грошових коштів та їх еквівалентів	137 236	45 818
Курсові різниці, які пов'язані з грошовими коштами	(8 394)	(446)
Курсові різниці при перерахунку у валюту подання	32 705	305
Грошові кошти та їх еквіваленти станом на 1 січня	124 007	78 330
Грошові кошти та їх еквіваленти станом на 31 грудня	285 554	124 007

B.M. Коваленко

I.M. Чорна

About Baker Tilly

Baker Tilly is a full-service accounting and advisory firm that offers industry specialised services in assurance, tax and advisory.

(c) Baker Tilly, 2018

Baker Tilly Ukraine LLP trading as Baker Tilly is a member of the global network of Baker Tilly International Ltd., the members of which are separate and independent legal entities.

Contact us

28 Fizkultury Street,
Kyiv, 03150
Ukraine
info@bakertilly.ua
T: +38 044 284 18 65

www.bakertilly.ua